

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inzerati do 80 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davki posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Rusija za mir na Balkanu

Včeraj sta Jugoslavija in Rusija izmenjali v Ankari akte o obnovi diplomatskih odnošajev

Moskovski list poudarja, da Rusija ne ogroža miru na Balkanu in da tudi Nemčija in Italija nimata interesa za nesoglasja na tem ozemlju — Sporna vprašanja na Balkanu in v Podunavju so samo krajevnega značaja in se bodo rešila po končanih sovražnostih

„Vzpostavitev odnosov bo utrdila iskreno prijateljstvo med obema narodoma in potrdila razvoj njihovih gospodarskih odnošajev“

Ankara, 1. jul. e. Včeraj popoldne so bila izmenjana pisma, podpisana s strani sovjetskega poslanika Terentijeva in jugoslovenskega poslanika Šumenkovića o vzpostavitvi normalnih diplomatskih odnošajev z dne 24. t. m. med kraljevino Jugoslavijo in SSSR. Pisma imajo datum dneva vzpostavitve odnošajev.

Pismi z zadovoljstvom tako z ene kakor z druge strani izražata prepričanje, da bo ta vzpostavitev odnošajev, ki odgovarja

skupnim interesom, doprinesla k razvoju in utrditvi odnošajev iskrenega prijateljstva med obema narodoma in da bo srečno potrdila razvoj njihovih gospodarskih odnošajev.

Temu aktu so prisostvovali vsi člani jugoslovenskega in sovjetskega poslanstva. Sofija, 1. jul. p. Za središča je bil napovedan prihod sovjetskega poslanika v Jugoslaviji Plotnikova v Sofijo. Zaradi dogodkov v Rumuniji pa se je njegov prihod zakasnil ter ga pričakujejo šele prihodnje dni.

ra ostati svobodno in v miru, ugotavlja »Trud«.

Vojna se ne vodi za strateške cilje, nadaljuje v svojem članku »Trud«, niti za kaka poba. V smeri bližnjega vzhoda Balkanski polotok nima več nikakega strateškega pomena. Na Sredozemskem morju sta Nemčija in Italija organizirali svoja oporišča za napad na drugih točkah. Ni dvoma, da obstoje na Balkanskem polotoku in v Podunavju sporni problemi, a vsi so lokalnega značaja in zanimajo samo male države. Niti ena velika država v tem trenutku nima namena izkoristiti ta lokalni nasprotja. Še nikoli situacija na Balkanskem polotoku ni bila bolj jasna nego danes. Spopad velikih sil gre mimo tega področja in bi pritegnile Balkana v vojno velikih sil, ki se bore, imela samo škodo za glavno fronto.

Zaradi tega, končuje »Trud«, ni treba

prčakovati nobenih komplikacij na tem področju. Balkan bo v tej vojni ostal izven spopadov, a sporni problemi bodo likvidirani po zaključitvi sovražnosti.

Naši odnosi z Italijo, Madžarsko in Bolgarijo

Rim, 1. julija. AA. (Stefani.) Včerajšnji italijanski časopisi objavljajo na vidnih mestih izjavo, ki jo je dal predsednik jugoslovenske vlade Dragiša Cvetković beograjskim zastopnikom italijanskega tiska. V svoji izjavi je predsednik jugoslovenske vlade poudaril predvsem željo, da bi se obstoječi prijateljski odnosi med Jugoslavijo in Italijo čim bolj okrepili in poglobili. Predsednik jugoslovenske vlade je posebno poudaril, da vidi v sodelovanju Jugoslavije z njeno veliko sosedo Italijo enega najmočnejših stebrov srečne bodočnosti narodov v tem delu Evrope. To sodelovanje bo po mnenju predsednika Dragiša Cvetkovića imelo splošno korist na polju socialne politike.

Glede položaja na Balkanskem polotoku po zasedbi Besarabije, je jugoslovenski ministri predsednik izrazil prepričanje, da se bo mir na Balkanskem polotoku ohranil. Glede jugoslovensko-madžarskih odnošajev je naglasil, da so ti odnosi med Jugoslavijo in Madžarsko zelo dobri.

Končno je predsednik vlade Dragiša Cvetković dejal: Glejte, naši odnosi s Bolgarijo so tudi zelo pristni. Na nobenem področju z jugoslovenske strani ni kakšnega razloga za kakršnakoli nesoglasja, ker jugoslovenska vlada odločno in vestno dela na to, da se spori med balkanskimi narodi rešujejo po mirnih sporazumih.

Črno morje — rusko morje

V Londonu so zadovoljni z zadnjo rusko potezo na Balkanu, ki pomeni po ameriški sodbi samo nov varnostni ukrep z ruske strani

London, 1. julija. (C. Z.). V mednarodnih političnih krogih v Londonu vlada splošno zadovoljstvo nad dejstvom, da je Rumunija ugodila ruskim zahtevam brez borbe. V Londonu upajo, da nobena balkanska država ne bo nasprotovala Rusiji in da bodo vse sprejele ruske zahteve.

»Evening Standard« piše, da bi utegnili črno morje prav kmalu postati rusko morje pod skupno rusko in turško kontrolo. Ruski interesi pa bi se utegnili razširiti tudi na Sredozemlje. List piše dalje, da se mora Anglija zavedati, da je ta del Evrope še izven italijanske nemškega neposrednega vpliva. Zato mora smatrati Anglija zadnjo rusko potezo na Balkanu kot zdravo kirurško operacijo.

London, 1. julija. (C. Z.). Poročila, ki prihajajo preko New Yorka iz Rima, pravijo, da Italija ne bo podvzela na Balkanu nobene akcije, kajti ope vesele žele na Balkanu mir za vsako ceno. Italijanska želja je, naj Madžarska in Bolgarija ne forsirata v tem trenutku svojih zahtev na sproti Rumuniji, temveč naj čakata na bolj ugoden trenutek za mirno zadovoljitev svojih zahtev. Nobena izmed obeh osnih vesele trenutno ne želi, da bi se zapletla v spore na Balkanu, medtem ko se obe pripravljata na napad na Anglijo.

Tudi v diplomatskih krogih v Washingtonu prevladuje prepričanje, da Madžarska in Bolgarija ne bosta postavili svojih

zahtev Rumuniji, razen z italijansko-nemško odobritvijo. Sicer smatrajo v Washingtonu, da so ruske akcije na Balkanu samo varnostni ukrepi z ruske strani.

Bukarešta, 1. jul. V rumunskih diplomatskih krogih pričakujejo, da bo vrnitev nemškega poslanika Fabriciusa do kraja razčistila odnose Rumunije do Madžarske in Bolgarije. Prav tako so razširjene vesti, da bo Nemčija skupno z Italijo posredovala med Madžarsko, Bolgarijo in Rumunijo za mirno rešitev problema Transilvanije in Dobruže.

Bukarešta, 1. jul. p. V tork popoldne se sestane zunanje-politična odbora poslanske zbornice in senata. Na tej seji bosta podala ministrski predsednik in zunanji minister ekspozice o zadnjih dogodkih ter o zunanje-političnem položaju Rumunije. V uradnih rumunskih krogih odločno demantirajo v inozemstvu razširjene vesti, da bi bila Rusija zahtevala tudi kontrolno nad rumunski pristanišči na Dunavu in ob Črnem morju. Prav tako demantirajo vse vesti, da bi bilo prišlo do kakih incidentov na madžarski ali bolgarski meji. Res pa je, da je dostop v rumunske luke ob Črnem morju in na Dunavu prepovedan vsem tujim ladjam. Vsaka tuja ladja, ki hoče pristati v katerikoli teh luk, mora prositi najmanj pet ur poprej za posebno dovoljenje.

Ruske čete dosegle novo mejo

Evakuacija se nadaljuje po določenem načrtu na demarkacijsko črto Rumunske oblasti v stalni zvezi s poveljniki sovjetskih čet

Moskva, 1. jul. s. (Reuter.) Agencija Tas je davi javila, da so sovjetske čete končale okupacijo severne Bukovine in dosegle nove meje, kakor so bile določene s pristankom rumunske vlade na sovjetske zahteve. Po uradnem poročilu sovjetske čete v Besarabiji točno po načrtu nadaljujejo s svojimi napredovanji.

Bukarešta, 1. jul. p. Rumunsko vrhovno poveljstvo je objavilo sredi uradno poročilo, da se evakuacija ozemlja, ki ga je morala Rumunija prepustiti Rusiji, nadaljuje po določenem načrtu na demarkacijsko črto, ki poteka takole: Od Hribova na reki Seret — Kučirmare — Briceni — Bjelci (zapadno od Kišinjeva) — Besarabskaja na Tatarbunar.

Bukarešta, 1. jul. s. (Reuter.) Poveljstvo rumunske vojske javlja v posebnem komunikatu, da je prišlo včeraj do več lokalnih incidentov med sovjetsko in rumunsko vojsko. V teku evakuacije ozemlja, ki ga je Rumunija odstopila Rusiji, so namreč ponekod sovjetske čete hitreje prodrale nego so se mogle rumunske čete umakniti. Na ta način so sovjetski oddelki prehiteli zadnje srače rumunske vojske ter je prišlo do incidentov.

Bukarešta, 1. jul. AA. (Rador.) Poročilo vlade pravi, da se izpraznjeni Besarabije in Bukovine izvajajo po določenem načrtu. Včeraj je v Moldavijo prispelo 80 vlakov z izselenci rumunske oblasti iz Besarabije in Bukovine. V vseh mestih so ustanovljeni odbori, ki skrbijo za namestitve beguncev. Zastopniki rumunskih oblasti so v stalni zvezi s poveljniki sovjetskih čet, da bi se preseljevanje olajšalo. Zidje iz Besarabije, ki so se do zdaj mudili v notranjosti Rumunije, se vračajo v Besarabijo. Do včeraj se jih je vrnilo 9.000. V vsej državi vlada mir. Uradno zanikajo vesti o evakuaciji še nekaterih drugih pokrajin.

Bukarešta, 1. julija. AA. (Rador.) Notranje ministrstvo je izdalo odlok, ki poudarja potrebo po popolnem redu in miru. Odlok pravi, da bo vsi tisti, ki bi poskušali kršiti mir in red, najstrožje kaznovani.

ni. Določeno je tudi interniranje takšnih oseb. Vsa zborovanja ali zbiranja na javnih mestih so prepovedana.

Podaljšanje rok za evakuacijo

Bukarešta, 1. julija. s. (Stefani.) Ruska vlada je na prošnjo rumunske vlade podaljšala rok za evakuacijo severne Bukovine in Besarabije za dva dni. Rumunska vlada je naprosila za podaljšanje roka z utemeljitvijo, da sicer ne bi mogla umakniti iz odstopljenega ozemlja vojskega materiala.

Zamude v blagovnem prometu

Bukarešta, 1. julija s. (Reuter) Kakor poročajo, so nastale v blagovnem prometu med Rumunijo in Rusijo ter Nemčijo zamude zaradi sovjetske okupacije Besarabije. Predvsem niso bile pravočasno odpremljene večje pošiljke oljnih semen, ki jih je Nemčija naročila v Besarabiji.

Bukarešta, 1. julija s. (Reuter) Kakor poročajo iz Besarabije, so novo ustanovljeni krajevni sovjeti zadržali več vagonov blaga, ki bi moralo biti poslano v Nemčijo.

Rumunske mine v Črnem morju

Bukarešta, 1. julija s. (Reuter) Rumunski listi poročajo, da je rumunska vojna mornarica položila mine pred lukso Constanca, in pred izlivom Dunava v rokavu Sulina. Vse ladje, ki se približajo rumunski obali, ali hočejo pluti po Dunavu navzgor, morajo prositi za pilota.

Bukarešta, 1. julija s. (Reuter) Rumunske oblasti so objavile, da je pas 8 milj ob rumunski obali zaradi min nevaren za plovo.

Moskovska »Pravda« o vrnitvi Besarabije

Moskva, 1. jul. e. »Pravda« piše v uvodniku: Sovjetski narod je z veliko radostjo sprejel mirno rešitev vprašanja glede vrnitve Besarabije in odstopa severnega dela Bukovine Sovjetski zvezi. Srca so polna hvalečnosti in ponosa zaradi modre politike vlade, ki je vzpostavila pravico, katero je Rumunija kršila leta 1918. Odsej je Besarabija združena s svojo materjo domovino, z veliko sovjetsko državo.

Nato list opisuje, kako je bila leta 1918 odstopljena Besarabija Rumuniji in nadaljuje:

Sovjetska zveza se ni nikoli strinjala z dejstvom okupacije Besarabije, kar je ves čas odkrito izjavljala pred vsem svetom. Stališče sovjetske vlade je bilo v tem vprašanju nespremenjeno v teku vseh 22 let okupacije Besarabije po rumunskih četah. Nedavno, 29. marca t. l. je Molotov v svojem referatu na seji vrhovnega sve-SRSS še enkrat opozoril, da med SSSR in Rumunijo obstoji še nerešeno sporno vprašanje, vprašanje Besarabije, katere okupacije SSSR ne prizna in nikoli ni priznala.

Vprašanje Besarabije je organsko zvezano s vprašanji izročitve severnega dela Bukovine, ki je zaradi svoje skupnosti vezan z Ukrajino. Znano je, da pred letom 1919 Bukovina ni pripadala Rumuniji, temveč Avstro-Ogrski. Vlada Sovjetske zveze je smatrala za neobhodno potrebno, da skupno z Rumunijo reši vprašanje vrnitve Besarabije in izročitve severnega dela Bukovine Sovjetski zvezi. Izročitev Bukovine je tem bolj upravičena, ker bo to v neznatni meri nadomestilo škodo, ki jo je sovjetski zvezi in prebivalstvu Besarabije napravilo 22letno gospodarstvo Rumunije v Besarabiji. Dovolj je omeniti, da je moralo samo v teku prvih 10 let okupacije Besarabije več nego 300.000 njenih prebivalcev prisiljeno bežati.

Industrija in poljedelstvo Besarabije sta pod upravo rumunskih oblasti stalno propadala. Število živine se je na gospodarstvih siromašnih in srednjih kmetov samo v teku prvih 15 let okupacije zmanjšalo za 48 do 50 odstotkov. 80 odstotkov odraslega prebivalstva Besarabije je nepismeno. Rumunsko gospodarstvo v Besarabiji je povzročilo materialno in kulturno propast delovnega sveta. Težko življenje naroda v Besarabiji ni moglo prikriti niti uradno glasilo rumunske vlade »Romania«, ki je v juniju 1939 med drugim navedilo: Prebivalstvo Besarabije šteje 3 milijone 112.654 oseb, od katerih 288.794 stanuje v mestih, a 2.725.860 živi na vaseh. List je nato podrobno navajal, kako so zaradi bede in pomanjkanja razširjene razne bolezni in koliko ljudi letno umre zaradi pomanjkanja ter pomanjkanja splošnih življenjskih pogojev.

Vest o novi zmagi sovjetske politike ter o osvoboditvi naših bratov se je razširila po vsej naši državi, zaključuje »Pravda«. Vest o povratku Besarabije je izzvala pri patriotih v naši državi voljo za nove po-dvige.

Po smrti maršala Balba

Bengazi, 1. jul. AA. (DNB). Posmrtni ostanki maršala Itala Balba so bili v soboto zvečer prepeljani iz Tobruka v Bengazi.

Vest o smrti maršala Balba se je raznesla zelo hitro po vsej Libiji in je ljudstvo iz vseh krajev prihitelo k cesti, ki so jo zgradili Italijani in po kateri je šel žalni sprevod. Truplo kvadrurnvira in njegovih tovarišev padlih v boju, so spremljali iz Tobruka domači konjeniki, ki so jahali v dveh vrstah. Čete, ki so pričakovale posmrtno ostanke maršala Balba, so izkazale vojaško čast, medtem ko je ljudstvo, ki je stalo ob cesti, izkazalo počaščenje z globokim molkom. Pozno zvečer je žalni sprevod prispel v Bengazi.

Rim, 1. jul. AA. (Stefani.) Sožalne brzojavke zdi smrti maršala Balba prihajajo iz vseh krajev sveta. V teh brzojavkah se poudarja globoka žalost, v katero se je zagnila Italija.

Preselitev francoske vlade

London, 1. julija s. (Reuter) Francoska vlada se je iz Bordeauxa preselila v Clermont-Ferrand, od tam pa se bo, kakor poročajo, selila v kopalnice Vichy, kjer se bosta sestala tudi francoski parlament in senat.

Marseille, 1. julija. AA. (Havas.) Predvčeršnjim in včeraj so člani francoske vlade naselili v pisarnah posameznih ministrstev v Clermont-Ferrandu in v okoliških mestih. Predsednik republike se mu-di v Royju, kjer bo začel sedež predsednika republike. Tam se mu-di tudi predsednik vlade in bodo tu tudi tiste seje francoske vlade, ki jim bo predsedoval Lebrun. V Royju so maršal Pétain, podpredsednik vlade Chautemps, Laval in notranji minister Marquet. Ostali ministri so zdaj v Clermont-Ferrandu, kjer se mu-di tudi večje število zastopnikov tiska.

Iran ostane nevtralen

Teheran, 1. julija. AA. (Stefani.) Iranski šah je sprejel ob navzočnosti predsednika vlade ravnatelje časopisov v Iranu. Pri tej priliki je izjavil, da je potrebno zaradi sedanjega mednarodnega položaja voditi določeno politiko kakor dozdaj. Politika, je dejal iranski šah, mora biti jasna, odločna in daljnovidna. Žalostno je, da dozdaj niso bili izdani gotovi ukrepi, da bi se čim bolj obvelilo ljudstvo o svojih potrebah in o mednarodnem položaju. Na koncu je iranski šah dejal: Iranska vlada se naslanja na vojsko, čuvarja varnosti. Iran bo ostal še dalje nevtralen in bo delal na to, da prebrodi vse morebitne težave.

Stroge odredbe v zasedenem ozemlju

Berlin, 1. julija s. (Stefani) Vrhovno poveljstvo nemške vojske je izdalo na prebivalstvo v Belgiji, Luksemburgu in zasedenem ozemlju Francije preglas, v katerem odreja, da je treba v teku 24 ur izročiti vse orožje, municijo, vojaški material in radijske oddajne postaje. Za primer prekršitve te odredbe je predvidena smrtna kazen.

Vojna se bo raztegnila na velike oceane

Anglija pripravljena na totalni odpor, je izjavil podtajnik Nicolson, ki je svaril angleški narod pred tujo propagando

London, 1. jul. s. (Reuter). Podtajnik propagandnega ministrstva Nicolson je enako kakor bivši ministrski predsednik Chamberlain sinoči v nekem govoru opozoril na možnost bližnjega nemškega napada na Anglijo.

Nicolson je dejal, da lahko Nemci poskusijo invazijo Anglije že v prihodnjih dneh ali celo v prihodnjih urah. Ta napad na Anglijo bo predstavljala hujša nevarnost nego katerikoli napad, kar jih je Anglija poznala v zadnjih 900 letih. Ko pa se bo napad pričel, se mu bo zoperstavila borbeno sila močnega zedinjenega naroda. Francija je bila poražena, ker so njeni politiki od leta 1918 dalje skrbeli bolj za denar, nego za ojačanje države in za varovanje svobode. Angleži sedaj ne smejo biti več leni in optimistični, temveč aktivni in pogumni.

Nicolson je dalje svaril pred vplivom nemške propagande v dveh oziroma. Predvsem je dejal, naj prebivalstvo ne veruje, da je Nemčija nepremagljiva. Sedanja vojna se ne bo raztezala samo na zapadno Evropo, temveč se bo odločila na velikih oceanih. S svojim dovršenim mehaniziranim orožjem je Nemčija dosegla doslej velike uspehe. Sedaj pa se ji bo postavila po robu nepremagljiva sila angleške vojne mornarice. Če se bo Nemčiji udarec proti Angliji ponesrečil, bo to prvi nemški neuspeh, ki bo spravil v dvom ves nemški vojaški sistem.

Druga nemška propagandna trditev pa je, da se srednjim slojem ne bo godilo nič slabše, če Nemčija osvoji Anglijo. V resnici pa, je dejal Nicolson, bi v primeru nemške nadoblasti izginile pravice delavcev, skega razreda, izgubila bi svoboda govora, kakor tudi moč in ves življenjski standard Anglije. Tembolj je treba biti ogorčen, da stremi Nemčija po uničenju vsega tega. Obenem pa morajo biti Angleži ponosni, da zopet enkrat Anglija rešuje svet dominacije.

Angleški listi o napadih

London, 1. julija s. (Reuter). Vsi angleški listi se bavijo z neprestanimi nemškimi letalskimi napadi na Anglijo. Današnji »Daily Herald« pravi, da je doslej največji učinek teh napadov ta, da se je prebivalstvo nanje privadilo.

»Times« pravijo, da mora Anglija pričakovati še mnogo težjih napadov, iz rezult

tatov dosedanjih napadov pa je mogoče napraviti več zanimivih zaključkov. Predvsem se zdi, da nemški letalci ne poznajo poti na Anglijo tako dobro, kakor angleški letalci poti na Nemčijo. Tudi 20 letal, ki so jih Angleži Nemcem doslej sestrelili, predstavlja veliko izgubo, če se upošteva, da so bili vsi napadi izvedeni ponoči. Vsekakor so nemške izgube mnogo večje, nego izgub angleških letal v napadih na Nemčijo.

Vse kaže, da je tudi protiletalska obramba v Angliji boljša in uspešnejša, nego ona v Nemčiji. pa tudi angleško letalska sila se doslej boljše izkazala. Prav tako funkcionira v Angliji brezhibno pasivna obramba. Zatemnitev je povsod popolnoma izvedena, zaklonišča nudijo prebivalstvu

dobro zaščito, pomožni oddelki so se doslej zelo dobro izkazali, pa tudi prebivalstvo samo je pokazalo povsod izvrstno disciplino.

Kanadski vojni material za Anglijo

Ottawa, 1. julija s. (Reuter). Angleška komisija za nakup vojnega materiala v Kanadi je sedaj prenehala poslovati in bo vsa naročila za angleško vlado v Kanadi izdajala kanadska vlada sama.

Po uradnih podatkih je kanadska vlada od začetka vojne dalje nakupila doma že za 75 milijonov dolarjev municije. Naročila pa so bila izdana za nadaljnjih 50 milijonov dolarjev.

Letalski napadi

Angleški bombniki napadajo nemška oporišča in naprave za vojno industrijo, nemška letala pa mečejo bombe nad angleškimi pokrajinami

London, 1. julija s. (Reuter). Letalsko ministrstvo je objavilo večeraj komunikacije o letalskih operacijah angleškega letalstva v noči od sobote na nedeljo. Angleški bombniki so napadli med drugim nemška letališča na otokih Norderney in Borkum na Friziškem otočju, kakor tudi letališče pri Münsteru. Nadalje je bila že drugo noč zaporedoma napadena kemična tovarna v Höchstu pri Frankfurtu, drugi napadi so veljali zopet napravam na kanalu Dortmund-Ems. Angleški bombniki so bombardirali tudi tovarne kolodvorov in železniška križišča v Soestu, Hamburgu, Kölnu itd. Na Nizozemskem je bilo napadeno nemško letališče v Schipholu pri Amsterdamu, v severni Franciji pa letališče v Mervilleu in Abbevilleu. Z vseh teh poletov pogrešajo šest angleških bombnikov. Angleški bombniki pa so uničili med drugim več nemških letal na letališčih.

Nad severno Francijo je skupina nemških lovskih letal tipa Messerschmitt 109 napadla angleške bombnike. Spremlajoča angleška lovska letala so se zapletla z nemski-

mi letali v borbo in so sestrelila štiri nemška letala. Vsa angleška letala so se vrnila iz te borbe. Nad francosko obalo je nadalje neko angleško lovsko letalo sestrelilo še eno nemško letalo. Operacije angleških bombnikov so se raztezale tudi nad južno Belgijo.

London, 1. julija s. (Reuter). Letalsko in notranje ministrstvo sta objavili davi ob 7. komunikacije o bombnih napadih na Anglijo, ki so jih tudi preteklo noč izvedla nemška letala. Napadi so veljali v glavnem trem predelom. V vzhodni Angliji so vržala nemška letala več eksplozivnih in zažigalnih bomb. Ti napadi so očitno veljali vojaškim letališčem. Nadalje pa so bile vržene eksplozivne in zažigalne bombe na Wales in zapadno Škotsko. Pri nobenem izmed teh napadov ni bila povzročena resna škoda in tudi človeških žrtev ni bilo.

V vzhodni Škotski so napadla nemška letala neko mesto z zažigalnimi bombami ter uničila neko šolsko poslopje. Po dosedanjih podatkih je bila samo ena oseba lažje ranjena, drugih žrtev ni bilo.

Hitler in Mussolini v Franciji

London, 1. julija s. (Reuter). Kakor javljajo iz Berlina in Rima sta se večeraj tako kancelar kakor tudi ministrski predsednik Mussolini mudila v Franciji. Kancelar Hitler je posetil Mulhouse v Alzaciji ter je pregledal tudi več utrdb Maginotove linije. Ministrski predsednik Mussolini pa je v spremstvu maršala Badoglio prestopil francosko-italijansko mejo v Alпах ter inspiciral oddelke italijanske vojske pri Col de Larchu.

Maršal Göring pa se je večeraj za obletnico podpisane versajskega miru mudil v Parizu ter se je peljal v avtomobilu po pariških ulicah.

Vojaška konferenca v Tokiu

Tokio, 1. julija s. (Stefani). Večeraj se je v Tokiu važna konferenca vodilnih japonskih vojaških osebnosti pod predsedstvom novega predsednika tajnega sveta Habe. Konferenca je razpravljala o stališču, ki ga bo zavzela japonska armada do notranje in zunanje politike vlade.

Agencija Domei piše v zvezi z razvojem

vojne v Evropi, da bi se utegnila vojna razširiti tudi na vzhodno Azijo.

Tokio, 1. jul. AA. (DNB). »Tokio Niči Niči« objavlja izjavo zastopnika japonske vojske, ki pravi, da so vse vesti, po katerih naj bi japonska oborožena sila kazala gotovo zadržanje glede zunanje političnih vprašanj, popolnoma neutemeljene. Na konferenci zastopnikov japonske vlade, ki je bila v vojnem ministrstvu in katere so se udeležili prejšnji ministri, je bil sprejet soglasen sklep, da bo zadržanje japonske oborožene sile glede izvedbe nove ureditve v Vzhodni Aziji močno kot železo. Glede mornarice piše omenjeni list, da bo tudi ona odločno nastopila proti vestem, po katerih naj bi tudi mornarica želela izogniti se trenjenju z Anglijo. Trenja so neizbežna — izjavljajo od strani mornarice — če se bodo zedinjene ameriške države v bodoče vmešavale v japonsko politiko v Vzhodni Aziji. Oborožena sila je sklenila, da ne bo dovolila nobenega vmešavanja.

Obsojena Angleža na Švedskem

Stockholm, 1. julija s. (Stefani). Švedsko sodišče je obsodilo dva angleška državljana na 8 oziroma na 5 let ječe, ker sta skušala izvesti sabotažno dejanje v severno-švedskih železnih rudnikih.

Koncentracija angleške mornarice na Daljnem vzhodu

Singapur, 1. jul. br. Tu se je pričela koncentracija vsega angleškega vojnega brodogoja na Daljnem vzhodu. Poleg angleških vojnih ladij z vseh večjih oporišč na Tihem oceanu prihajajo v Singapur tudi ladje avstralskega vojnega brodogoja. Iz Hongkonga je na poti v Singapur eskadra angleškega brodogoja iz kitajskih ludi pod poveljstvom admirala Nobela.

Washington, 1. jul. br. Nenadoma se je ameriško vojno brodogojstvo na Tihem oceanu vrnilo v Honolulu. Pomorski krogi v Ameriki so pričakovali, da bo v četrtek plulo skozi Panamski prekop na Atlantski ocean. Poveljnik brodogoja admiral Kirk Hanson je novinarjem izjavil, da je bilo brodogojstvo le na kratkih taktičnih vajah. Brodogojstvo bo še večkrat nenadoma zapuščalo svoja oporišča. Mornariški krogi pa sodijo, da je bilo brodogojstvo po ukazih Washingtona nenadoma poslano nazaj, ker se je med tem položaj na Daljnem vzhodu močno poostiril.

Potopljene ladje

New York, 1. jun. br. »Mackey Radio« poroča, da sta bili na Atlantskem oceanu večeraj potopljeni 5700 tonska angleška tovorna ladja »Guido« ter nizozemska 4800 tonska ladja »Zarlan«. Obe ladji sta bili torpedirani in sta se potopili.

Neumnost ali zlobnost?

Zagrebaški »Jutarnji list« je iz Beograda poročal, da je »Vrhovna nozometna zveza« v Beogradu že potrebno ukrenila, da bi bila že prihodnje leto možna pri nas mednarodna tekma med Rusijo in Jugoslavijo. Temu poročilu je pristavil višjodnostno pripomnilo, da nam bo na ta način mogoče spoznati moč bratskega slovenskega naroda tudi na športnem polju.

Ta nedolžni dostavek je v »Slovenčevem« uredništvu izval tak božjastne duševne krče, da se niso mogli vzdržati ostre zavrnitve dobromarnega poročila »Jutarnjega lista« zaradi »otročjega gobozdanja« o »bratskem slovenskem« prijatelju v Moskvi. Storiši so to v sobotni številki prav po svoji že preizkušeni metodi nedostojnega zavijanja.

Ni naša naloga odgovarjati na take izbruhe slepe strasti. Saj vemo mi — in tudi ves svet to zna — da so nam Rusi bili, da so in tudi ostanejo »krvni slovenski bratje«. Vorašati si na vendar dovoljuje mo komu in čemu more koristiti tako pisanje v dobi, ko naša država z vlado velikoga in močnega ruskega naroda stopa v priateljske diplomatske stike ter si od njih obeta najboljših sadov.

Boleznica

KOLEDAE

Dance: Ponedeljek, 1. julija: Teobald, Oton.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Hotel Imperial.
Kino Sloga: Tebi na ljubo.
Kino Moste: Ognjena zemlja.
Kino Moste: Zlomljeno srce in Nepoznana.
Kino Šiška: Tarantela.

DEŽURNE LEKARNE

Dance: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Komotar, Vič, Tržaška cesta 48.

Čurib, 1. julija. Beograd 10, London 16,80, New York 442, Milan 22,40, Madrid 40, Berlin 177, Stockholm 106,25, Bukarešta 225.

Zaključek operne sezone:

»Lucija Lammermoorska« s Karlo Šlehanovo
Minila sezona je prinesla operi z bogatim repertoarjem in velikim številom vpriporitev lep uspeh

V Ljubljani, 1. julija.

»Konec dober — vse dobro« rečemo, pa tudi »Zaključek venca delo«. Lahko smo zadovoljni — še več: lahko smo kar iznenadeni, da redno oboje ob zaključku ljubljanske operne sezone. Zakaj v petek zvečer smo imeli predstavo Donizettijeve cvetoče melodične »Lucije Lammermoorske«, o kateri smemo zapisati, da je bila z našimi sredstvi odlična, v celoti zelo zadovoljiva, vrhu tega pa sprico izredno srečnega prvega nastopa Karle Šlehanove, mlade koloraturke iz Zagreba, nenavadno zanimiva in razveseljiva.

Slišali in videli smo prvič pevko, ki je s svojim krasnim glasom, velikim tehničnim znanjem in tudi s svojo osebnostjo takoj zajela simpatije in zadovoljstvo občinstva v toliki meri, da si želimo, naj bi se Karla Šlehanova v bodoči sezoni pojavila še večkrat na našem odru, a ne le kot izvrstna koloraturka, temveč tudi v primerni dramski partiji.

Kajti ta mladenka ima velik, zdrav, prijetno zvenč glas izredne sile, sočnosti, pri kupne svežosti, pa pevke izglajenosti in osebnosti, da ni dvomiti o pravi izjemno široki uporabnosti njenih repertoarnih sposobnosti. Ker upoštevam pri vsakem prvem nastopu opernega pevca neizogibno tremo, ki je tem večja, čim več ima avtokritičnosti, in se mora pred tujo publiko in v nevajeni okolici tovaršev še stopnjevat, priznavam Šlehanovi tem lepši in prodornejši uspeh.

Njena koloratura je na visoki stopnji, čustveno podajanje iskreno in toplo, splošno muzikalnost odlična, a tudi njena igra vzlic začetništvu naravna, brez prisiljenosti. Veliki prizor blaznosti je podala skromno in brez običajne teatralnosti, a docela ustrezljivo; v teku dejanja pa je pokazala v svoji igri mnogo lepih, zanimivih novih potez, ki so izražale tudi njeno igralsko nadarjenost. Posebno prikužno se je predstavila občinstvu s tem, da je pela veliko in težko partijo v slovenščini, ki jo je izgovarjala v splošnem jasno in pravilno ter je le v nekaj, vokalnih izdajih, da je Hrvačica po svoji domači govorici. Po krvi z materine strani je Slovenka, po svojih dedih — kar kaže njen priimek — pa vsekakor Čehinja.

Tako se pri Šlehanovi ponavlja pojav izvrstne pevске usposobljenosti, ki ga uživamo pri naši Valči Heybalovi enake krve zmesi in prirojene pevске nadarjenosti. Tu imamo kar dva skladno krasna fenomena.

Karla Šlehanova je žela ogromno aplavzov in prejala kopo šopkov, polno zaslužnih. Velempatični mladi pevski umetnici torej iskreno: do svidenja!

Prav odlični Edgard je bil zopet Josip Gostič, pevski, glasovno in igralski ravno svojem višku. Publiku mu je prirejala po zadnjem dejanju prav tople ovacije, al so veljale za vse njegove uspešne podajane

Počitniške kolonije vajencev

Danes odpotuje v počitniško kolonijo prva skupina vajenk iz Ljubljane

Ljubljana, 1. julija.

Danes odpotuje prva kolonija vajenk iz Ljubljane v Sangrad pri Cerkljah pod Kravcem. Odpotuje 32 vajenk iz raznih strokov OUZ v Ljubljani, si je takoj po vajenski anketi 1. 1937 začel prizadevati, da bi ustanove pošiljale slabotne vajence v počitniške kolonije. Že istega leta so bili vajenci pri nas prvič poslani na počitnice v gorsko vasico Lom nad Tržicem, pod Kravcem, in sicer samo 30. Prihodnje leto so bile organizirane 3 vajenske kolonije, in sicer dve za vajence in ena za vajenke. Za vajenke je bila prirejena pri Sv. Joštu nad Kranjem, za vajence pa nad Predvorom. Vajenci so tabornili v gozdu v sotorih. Lani je pa bilo že celo 12 kolonij, tako da je letovalo 244 vajencev v raznih krajih, celo v Bakru, dalje Metliki, Bohinju, Sangradu, Mednem, na Crnem vrhu pod Golico, v Mozirju in v St. Lenartu na Pohorju. V nekaterih krajih je bilo po več kolonij.

Za te kolonije so prispevali: banovina, mestne občine, ljubljanska, mariborska in celjska, zbornica za TOI, delavska zbornica in OUZ v obliki hranarite. V glav-

partije v teku sezone in izražale željo, naj nam ostane zvest.

Gledališče je bilo nabito polno in občinstvo ves večer razigrano zadovoljno kakor ob najlepši novosti. Tako se je sezona zaključila s ponovnim dokazom, da naše občinstvo ljubi slovensko opero. Zadnje dneve je bil tudi obisk novopriporjene »Carmen« naravnost rekorden in so bile vse predstave več kakor samo razprodane.

Črnogledi pesimizem sploščka operne sezone, ki je napovedoval konec naše opere vsaj za novo leto, se je torej temeljito zmotil, naš optimizem pa se je izkazal za pravičen. Zasluge za popoln, moralen in materialen, predvsem pa umetniški uspeh naše opere imajo predvsem naši operni dirigenti gg. Neffat, Stritof in dr. Švara v družbi zborovodje Simonitiha, nasi solisti, zbori in balet z g. Golovinom, scenograf inž. Franz s slikarjem Skružnim ter ne nazadnje tudi garderobarji in odrski delavci pod vodstvom mojstra Lebn. Posebej treba naglasiti vnmno in vztrajno trudoljubnost režiserjev gg. Debeveca in Freliha ter v opereti g. Zupana. Višina opernih in operetnih predstav se je dvignila, režiserji so razvili zlasti skupinske prizore ter poskrbeli za čim lepšo zunanjo opremo.

Koliko dela pa so opravili z režiserji naši dirigenti in vsi drugi faktorji, naj izrazi naslednji pregled:

Imeli smo s 23 različnimi operami 142 predstav, in sicer: Ero z onega sveta 6, Traviata 8, Trubadur 5, Sabska kraljica 8, Madama Butterfly 7, Manon 1, Boris Godunov 5, Podarna nevesta 3, Glumač Matere božje 9, Poljub 2, Figarova svatba 9, Werther 7, Gorenjski slavček 12, Nižava 9, Rusaika 8, Jolanta 5, Tosca 5, Bajazzo 4, Adriana Lecouvreur 8, Lucija Lammermoorska 7, Kleopatra 6, Onegin 5 in Carmen 5 predstav.

Razen tega smo imeli še Čajkovskega balet »Hresta« petkrat z »Jolanto« in posebni baletni večer po skladbah slovenskih skladateljev.

Opereta je imela s 7 različnimi deli skupaj 66 predstav, in sicer: Vse za šalo 1, Kjer škrlanček žvrgoli 7, Pri belem konjčku 16, Sv. Anton vseh zaljubljenecv patron 4, Frasquita 13, Lumpaciuz Vagabundus 16 in Modra roža 8 predstav.

V vsi sezoni smo torej imeli 31 različnih oper, operet in baletov ter 208 predstav, kar je za Ljubljano vsekakor zelo bogat in pester repertoar ter glede števila uprizoritev velik uspeh.

Tudi za novo operno upravo velja, da je vsak začetek težak; priznati ji moramo, da je vse težave zmagovala spretno in dobro. Zato se nadejamo, da izpopolni še to in ono, o čemer se sama zaveda, da ne ustreza, in da pojde naša opera vztrajno navzgor in naprej v okviru možnosti.

Vsemu osebju in vodstvu opere: hvala in čim lepše pošteno prislužene počitnice!

Fr. G.

Zadnja poročila:

Maršal Graziani — vrhovni poveljnik v Severni Afriki

Današnje italijansko vojno poročilo

Rim, 1. jul. br. Vrhovno poveljništvo italijanske vojske je objavilo opoldne vojno poročilo, ki pravi:

Italijanski maršal Rudolf Graziani, ki je z letalom že prispel v Libijo, je prevzel poveljstvo vseh vojnih sil v Severni Afriki. Neki naš rušilec je napadel in z bombami zadel neko sovražno podmornico, ki se je potopila. Neka naša podmornica je sestrelila angleško štirimotorno letalo. Rušilec »Espero«, ki se je zapletel v junaško borbo s tremi sovražnimi rušilci in nekaj lovci, se ni vrnil na svoje oporišče in ga je treba smatrati za izgubljenega.

V Severni Afriki je bilo v spopadu med našimi oddelki in oklopnimi enicami sovražnika, ki se je končal v našo korist, več angleških oklopnih avtomobilov uničenih,

nekaj drugih oddelkov je bilo razpršenih. Naša lovska letala so med Solumom in Sidi Omarjem ter pri Sidi Bardiji napadla in razdejala nekaj angleških oklopnih avtomobilov. Protiletalsko topništvo je sestrelilo eno angleško letalo. Poleg štirih sovražnih letal, ki so bila, kakor je bilo večeraj objavljeno, dan prej sestreljena, je bilo po zanesljivih podatkih tedaj uničeno še eno sovražno letalo, bržkone pa še nadaljnji dve.

V Vzhodni Afriki so skupine naših bombnikov ponoči uspešno napadle Eil Dab ter pomorski in letalski oporišči Aden in Port Sudan. Neko naše letalo se ni vrnilo na svoje oporišče. Sovražna letala so bombardirala mesto Harar.

Politična oporoka maršala Balba

Podrobnosti o smrti ustanovitelja italijanskega vojnega letalstva

Rim, 1. julija. br. O smrti maršala Balba je davi objavil »Popolo di Roma« naslednje podrobnosti:

Maršal je v petek obližlil novinarjem v Cirenaiki, da se bo nekje za vzhodno fronto z njimi sestel. S svojim letalom je bil v petek popoldne baš na poti v kraj, kjer jih je nameraval sprejeti.

Ko je z letalom prispel na Tobruk, so bila nad oporiščem angleška letala, ki so ga bombardirala. Maršal je s svojim letalom takoj posegel v borbo in se je pogajal proti skupini sovražnih letal. Tisti hip pa

je salva izstrelkov iz »trojnice« zadel letalo deloma v motor, deloma v benzenске tanke. Letalo se je tedaj začelo kreniti s repon navzdol ter je s silo brzino v spirali padalo proti tlem. Sredni padca se je vnelo. Ko se je zrušilo na tla, so bila trupla vseh ljudi, ki so bili v letalu, že soglenila. Med ostanki letala je poročevalec lista našel listek, ki ni ves zgorel in na katerega je maršal Balba napisal svojo politično oporoko: »Verujem v domovino. Brez tega ideala smatram človeka za kadaver, ki...«

Razpis cestarskih služb

Razpisane so službe banovinskih cestarjev, in sicer:

pri okrajnem cestnem odboru v Radovljici dve: 1.) za prago Bitnje—Srednja vas —Bohinjsko jezero od km 0.000 do km 6.000, 2.) za prago Begunje—Bistrica—Tržič od km 2.500 do km 7.785;

pri okrajnem cestnem odboru v Škofji Loki dve: 1.) za prago Škofja Loka—Zelezniki—Podrožje—državna meja od km 26.500 do km 33.184, 2.) za prago Hotavlje—Podpleče od km 1.000 do km 7.487;

pri okrajnem cestnem odboru v Kamniku tri: 1.) za prago Visoko—Cerklje—Komena—Moste—Mengeš od km 3.600 do km 10.000, 2.) za prago Zelenik—Moravče—Vače—Hotič od km 10.000 do km 12.000 in Lukovca—Moravče—Peče—Kandriše od km 7.000 do km 10.000, 3.) za prago Trojane—Izlake—Kandriše od km 0.000 do km 3.785;

pri okrajnem cestnem odboru v Logatcu dve: 1.) za prago Dol. Logatec—Planina od km 5.000 do km 9.000 in prago Rakek—Ivanje selo—Laze od km 5.500 do km 7.311, 2.) za prago Rakek—Ivanje selo—Laze od km 0.000 do km 5.500;

pri okrajnem cestnem odboru v Litiji tri: 1.) za prago Lukovica—St. Vid—Moravče—Peče—Kandriše od km 16.285 do km 18.426 in za prago Trojane—Izlake—Kandriše od km 9.500 do km 12.994, 2.) za prago Ljubljana—Dašnik—Litija—Poljsnik—Tihoboj—Mirna od km 33.500 do km 37.709 in za dovorno cesto k železniški postaji Litija, 3.) za prago Latkova vas—Marija Reka—Trbovlje—Zagorje do Izlake od km 29.000 do km 33.371;

pri cestnem odboru v Krškem tri: 1.) za banovinsko cesto I. reda št. 18 (Trebnje) svezs z državno cesto II. reda—Kamna gora—Gomila—Mokronog—Boštanj od km 8.520 do km 13.500, 2.) na isti cesti od km 28.000 do km 32.960, 3.) na cestah

št. Jernej—Mršiča vas—Raka od km 8.115 do km 10.575 in Zaloke—Smednik od km 0.000 do km 3.814;

pri okrajnem cestnem odboru v Novem mestu dve: 1.) za prago Grosuplje—Krka—Zužemberk—Podturn—Biatnik—Crnomelj—Vinica—breg reke Kolpe od km 37.000 do km 42.000, 2.) za prago Grosuplje—Krka—Zužemberk—Podturn—Biatnik—Crnomelj—Vinica—breg reke Kolpe od km 55.000 do km 60.495 in za prago Biatnik—Koprivnik—Nemška Loka od km 0.060 do km 1.960;

pri okrajnem cestnem odboru v Kočevju dve: 1.) za prago Zlebič—Sodražica—Bloška polica od km 8.500 do km 13.520, 2.) za prago Dolenja vas—Kočevska Reka—Novi Lazi od km 3.000 do km 7.000;

pri okrajnem cestnem odboru v Črnomlju dve: 1.) za prago odec Pregrad—Kot od km 0.000 do km 4.752, 2.) za prago Podzemelj—Adlešiči—Preloka od km 4.317 do km 9.279.

Prosilci za te službe ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let. Lastnoročno pisane in z banovinskim kolkom za 10 din kolokovane prošnje, opremljene s pravnimi in zadostno kolikovanimi prilagami je treba vložiti najkasneje do 10. julija pri pristojnih okrajnih cestnih odboru.

Šest sester je imelo 82 otrok

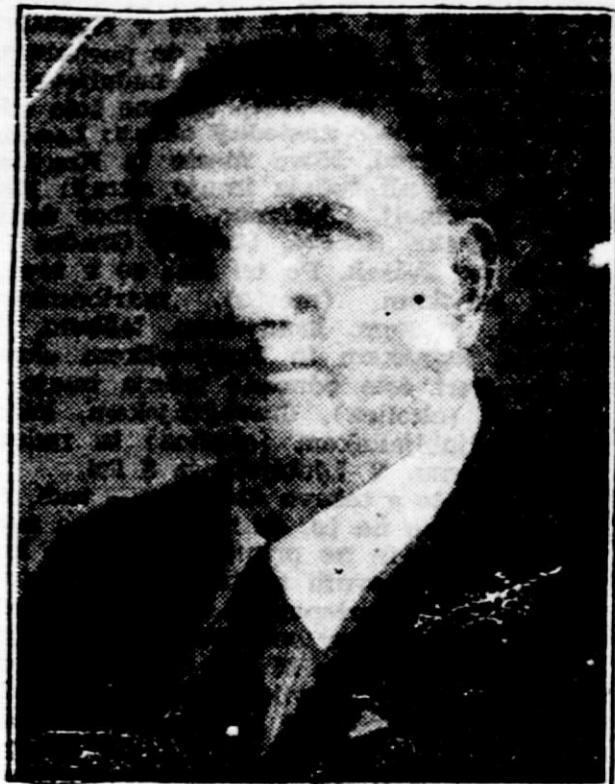
V Schlobergu na Bavarskem je rodilo šest sester 82 otrok in so bili vsi dobro vzgojeni. Matere so bile za to odlikovane z zlatim materinskim častnim križem.

Izmed hčerk ted rodovitnosti mater je bila tudi odlikovana, ker ima že sama 11 otrok.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Fran Batjel

Čeprav smo vedeli, da rudi še do nedavnega vedno tako krepkega in odporneža moža, ki je v soboto zvečer v Ljubljani za vedno zatnil svoje oči eden izmed najbolj znanih ljubljanskih in slovenskih podjetnikov, lastnik »Tribune« g. France Batjel. Smrt ga je iztrgala njegovim dragim iz življenja starega še ne 65 let.

Pokojni France Batjel se je rodil v Vipavi, v hiši skromnega posestnika in mlazarja in je že v ljudski šoli kazal izredne sposobnosti. Sam si je izbral poklic me-

hanika in je že kot deček odšel v tujino, kjer si je povsod sam pomagal iz zadreg. Počival pa ni nikdar, marveč se je udeleževal z vso svojo tvornico silo. Živel in delal je vedno po nagibih bistrega razuma ter dobrega in pogumnega srca, spremljal pa sta ga vedno živahna in iniciativnost in največja življenjska aktivnost. Ačkor je bil vedno trd in neomajen v svoji delavnosti, tako je bil tudi vedno kremenit narodnjak. Med svetovno vojno je bil v Gorici tudi poročevalec slovenskih listov v Ljubljani, na »Slovenski Narod« pa je bil naroden že od svojega 23. leta.

Ko je po vojni prenesel svojo obrt iz Gorice v Ljubljano, je podjetje hitro razširil in ustanovil trdno »Tribuno« na Karloviški cesti. Njegovo podjetje ima danes tudi več podružnic.

Pokojni France Batjel se je mnogo udeleževal tudi v našem javnem življenju. Raznim gospodarskim ustanovam, stanovskim organizacijam ter spornim in narodnim društvom je žrtvoval neizmerno truda in tudi gromotnih sredstev. Nad 10 let je bil načelnik Zdrženja kovinskih strokov v Ljubljani, odbornik krajevnega odbora Zdrženja obrtniških organizacij, odbornik Obrtniškega društva, ustanovnik in prvi predsednik spornega kluba »Primorje«, ustanovnik in predsednik kolearskega društva »Vas« itd. Seveda je bil tudi vrh član Sokola in sicer od svojih mladih let, bil pa je tudi ustanovni član »Soče« in »Motoklubac«.

Še v zadnjem času se je kljub hudi boleznini zanimal za vse naše javno življenje in s svojim svetom pripomogel temu ali onemu društvu ter organizaciji k uspehu. Oddihni ni poznal do svoje prerane smrti.

Vrlenu neumornemu gospodarstveniku in vedno naprednemu možu bode ohranjen najbližji spomin, žalujoci rodbini ob prebriki izgubi naše najkrajnjše sožalje!

Čračun učiteljske organizacije ob koncu šolskega leta

Slovenska sekcija JUU šteje 34 sreskih društev in 3108 članov — V dravski banovini 4332 učnih moči

Ljubljana, 1. julija. Stanovska učiteljska organizacija polaga vsako leto ob koncu šolskega leta ob račun o svojem delu, sklepa o programu delovanja in prihodnjem šolskem letu in razpravlja o vseh pomembnejših vprašanjih šole in stanu. Kakor znano pa pri nas zadnje čase društva ne morejo sklicevati zborovanj, zato je tudi redni letni občni zbor JUU sekcije za dravsko banovino preložen. Vendar je bilo objavljeno obširno poslovno poročilo o delovanju organizacije v preteklem šolskem letu in o šolskih ter učiteljskih razmerah. Potrebno je, da vsaj nekoliko seznanimo širšo javnost s tem delom, saj vprašanja naše šole morajo zanimati vsakega, a ena najmočnejših stanovskih organizacij zasluži pozornost in razumevanje za svoje delo po svojem velikem pomenu v kulturnem življenju, zato posameznemu nekatere zanimive podatke iz poslovnega poročila.

ORGANIZACIJSKE RAZMERE

Z notranjo preureditvijo države je prišlo do sprememb v veliki vsedravnici učiteljski organizaciji. Januarja je bila v Zagrebu likvidirana sekcija JUU in ustanovljena je bila Zveza hrvatskih učiteljskih društev. V imenu slovenske sekcije JUU je nedavno njen predsednik M. Kumelj podal načelno izjavo glede reorganizacije. Naša sekcija je proti spremembam pravil, dokler ne pride do končne preureditve države. Vsekakor je pa treba ustvariti čim prej pogoje za skupno delo z novo organizacijo hrvatskih učiteljev. Od svojega zadnjega občnega zbora JUU nima nobenih uradnih stikov z Zvezo hrvatskih učiteljskih društev. V drugih delih države so ostale razmere v glavnem nespremenjene. V dunavski in moravski sekciji je še opozicija proti centralni upravi, a je postala po načinu borbe zmernejša.

988 NEORGANIZIRANIH

V preteklem poslovnem letu je sekcija štela 34 sreskih društev. Včlanjenih je bilo povprečno 3108 članov. V prejšnjem poslovnem letu je bilo 112 članov več. V dravski banovini je skupno 4332 učnih moči, 1509 učiteljev in 2823 učence. Vsteti so tudi pogodbeni učitelji in 33 dnevnih učencev. V preteklem šolskem letu je bilo neorganiziranih 988 učnih moči. Sekcija si je mnogo prizadevala tudi v preteklem letu, da bi se včlanili še neorganizirani. Da niso bili uspehi lepi, je treba pripisovati predvsem neugodnim gromotnim razmeram najmlajših pa tudi starejših učiteljev.

ŠTEVILNA POSREDOVANJA

Sekcija je bila stalno v zvezi s prosvetnim oddelkom banske uprave in drugimi pristojnimi uradi. Posredovala je v nešteti primerih za rešitev mnogih vprašanj. Kako obsežno je bilo njeno delo, sprevidimo nekoliko že po tem, da je prejela in odpisala 1900 pismov in 54 okrožnic. Kakor vsako leto je tudi v preteklem sestavila predloge za finančni zakon in jih predložila prosvetnemu ministru.

ZA ZVIŠANJE PREJEMKOV

Draginja je tudi hudo prizadela učiteljsko organizacijo, ki je že prejšnja leta prizadevala doseči zvišanje prejemkov, zadnje čase, ko je naglo začela naraščati draginja, pa je postala zahteva po zvišanju plač še posebno aktualna. V ta namen je bil tudi ustanovljen v Beogradu centralni akcijski odbor organizacij nameščenec, v banovini so pa bili ustanovljeni banovinski odbori. Na posvetu 21 stanovskih organizacij v Ljubljani je bil izvoljen ožji akcijski odbor pod predsedstvom predsednika sekcije JUU M. Kumlja in tajnika Supančiča. Akcijski odbor si je živo prizadeval, da bi na pristojnih mestih čim prej ustregli upravičenim zahtevam javnih nameščenec in upokojencev. V poročilu je ugotovljeno, da bi zdaj samo zvišanje prejemkov ne bilo dovolj; potrebno bi bilo tudi nuditi zadovoljnim javnim nameščenem možnost odplačevanja dolgov.

UČITELJICE ZAHTEVAJO ZA ISTO DELO ENAKO PLAČO

Od celotnega števila učiteljskega je pri bližno dve tretjini učiteljk, ki jih je polovica poročenih. Poročene učiteljice ne prejema za svoje delo takšne plače kakor

samske. Vsa prizadevanja, da bi bila odpravljena ta krivica, so ostala neuspešna; izboljšanje je le položaj učiteljice, ki nivo poročene z učiteljem in ki bode, če ne živo skupaj z možem, prejemala stanarino. Še vedno ni tudi urejen položaj učiteljice ročnih del, ki jih je v preteklem letu trudila, da bi prišlo do ureditve. V ta namen je tudi predsednik sekcije dvakrat osebno posredoval pri prosvetnem ministru.

NAPREDOVANJA, RAZPISI SLUŽBENIH MEST

Zlasti zaradi slabih gromotnih razmer učiteljska si je sekcija še posebno prizadevala, da bi bile prošnje za napredovanje čim prej rešene. Z ureditvijo tega vprašanja so precej zadovoljni, prosvetno ministru je dobilo večje kredite in bile so rešene številne prošnje za napredovanje. Prosvetni minister je izjavil deputaciji, da bode v najkrajšem času rešene še ostale prošnje za napredovanje.

Bansko upravo so prosili, naj predlaga za razpis vsa prosta službena mesta, tudi boljša, predvsem v krajih s srednjo šolo. Objavljeni razpisi jih pa ne zadovoljujejo, razpisna so bila le slabša mesta.

ZASČITA ČLANSTVA

V zadnjem poslovnem letu je sekcija prejela 19 zaščitnih pol, ki so bile vlozene zaradi premestitev po službeni potrebi. Od 1. 1935 vodi sekcija še 70 nerasenih primerov. V vseh primerih to pismo in osebno posredovali na banski upravi. Decembra so zvedeli za predlog premestitve večjega števila učnih moči. Stori se vse, da bi ne prišlo do premestitve. Izmed 41 članov organizacije, ki so jih nameravali premestiti, pa je bilo vseeno premesteno 14. Sekcija je tudi posredovala za vrnitev vseh v vrdarski banovini nameščenih učiteljev. Doslej so se vrnili trije. V vrdarsko banovino je bilo poslanih 20 naših učiteljskih abiturientov.

Pri banski upravi so tudi posredovali, da bi prosvetne oblasti nameščale za časne upravitelje le najstarejše učitelje in razrešile pripravnike na upraviteljskih mestih.

Sekcija obravnava že dolga leta vprašanje sprejema pogodbenih učiteljev in dnevnih učencev v državno službo. Gre predvsem za učitelje iz Primorja. Po dopolnitvi zrelostnih in dopolnitvi praktičnih izpitov jih je ministru prejšnje čase postopno prevajalo v državno službo, po neki razsodbi državnega sveta in odločbi prosvetnega ministra pa je to prenehalo. Sekcija si marljivo prizadeva, da bi bilo vprašanje stalne namestitve teh učiteljev čim prej ugodno rešeno.

MLADINSKA MATICA

Pod okriljem stanovske učiteljske organizacije delujejo z velikim uspehom številne ustanove. Naše učiteljsko ima precej močan tisk. Lani je organizacijsko glasilo »Učiteljski tovariš« obhajalo svojo 40. letnico. Pomembna je tudi pedagoška revija »Popotnik«, ki izhaja že 30 let; upravičeno jo smemo imenovati za našo vodilno pedagoško revijo. Mladinska matrica opravlja pomembno kulturno nalogo: razen mladinskih knjig izdaja tudi »Naš rod«, ki ima največje naklado med našimi mladinskimi revijami. Mladinska matrica je izdala v 13 letih 11 letnikov »Našega roda«, 47 rednih knjig in 13 izrednih izjav, v skupni nakladi nad 1.300.000 izvodov!

DELOVNI ODSEKI

Delo sekcije se deli v številne odseke; na šolsko upravnega, odsek za obsežno šolstvo, »Učiteljski pokret«, odsek učiteljice, gospodarski svet, odsek za strokovno nadaljevalno šolo, odsek za knjižništvo in gospodinjstvo, odsek za nadaljevalno šolo, »Šolski radio«, učiteljski pevski zbor »Emil Adam«, odsek nezaposlenih učiteljskih abiturientov. Vsi odseki so častno opravili svoje naloge ter v veliki meri pripomogli, da je bilo organizacijsko delovanje lani kljub vsem oviram uspešno.

Postani in ostani član Vodniške družbe!

Iz Celja

— Na praznik sv. Petra in Pavla je dožveje z nevihtami pokvarilo številne izlete. Zlasti razočarani so bili planinci, ki so krenili že na Vidov dan ali pa v soboto jutraj na Savinjske planine. V nedeljo jutraj se je nebo končno zjasnilo in ljudje so mogli ob lepem vremenu pohiteti v naravo.

— Nočni požar v Lovcu. V petek okrog 23. se je v Lovcu pri Celju vnel velik kozolec, last posestnika Repinška in njegove sestre. V nekaj minutah je bilo vse poslopje v plamenih. Požar je bil viden daleč po Savinjski dolini ter v Celju in okolici. Na kraj požara so prihiti gasilci iz Levca, z Babnega, Lopate, iz Gaberje, Celja in Arje vas. Kozolec niso mogli več rešiti, pač pa so preprečili, da se ni ogenj razširil na sosedna poslopja. Gorelo je tri ure. Kozolec je z veliko zalogo sena ter vozovi in gospodarskim orodjem vred pogorel do tal. Škoda je velika in je le delno krita z zavarovalnico. Ni izključeno, da je požar zanetila zločina roka.

— Šoferski izpiti za kandidate iz mesta Celja in laskega sraza bode v četrtek 11. t. m. ob 8. jutraj pri predstojstvu mestne policije v Celju, kjer naj kandidati čimprej vložijo svoje prošje.

— Nočnega ne počiva. V Konjicah je padel 58letni posestnik Jurij Stebarnak pod voz. Kolo je šlo čezenj in mu zlomilo levo nogo pod kolenom. V Radečah si je 22letni delavec Stanko Kumar pri košnji prerezal s koso roko v zapetju. V Novem gradu pri Boštjanu je padel 63letni dnar Jakob Košir s kozolet in dobil težke notranje poškodbe. Te dni je padel 52letni dnar Jernej Naraka iz Zavrha pri Veliki Pirci med vožnjo z voza in si zlomil desno roko v ramenu. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

— V celjski bolnici so umrli: v četrtek 30letna žena gostilničarja in mesarja Hermina Baštevca, roj. Kinclova, iz St. Jurja ob juž. žel., v petek pa 63letna žena železniškega zvončnika Marija Boletova iz Šmartnega ob Paki in 44letni upokojeni pismonoša Peter Mlakar iz Cerovca pri Rogasli Slatini.

— Premestitev. Inž. Vsevolod Stefani je od tehnične razdelke sreskega načelstva v Celju premeščen k terenski sekciji pri regulaciji Ljubljane in Ljubljani.

— Depništvo delavske zbornice v Celju je premenovano v ekspozituro, ki jo vodi še vedno g. Josip Arnske, bivši krojaški mojster.

— Javna mestna knjižnica je zaprta do 22. julija. Prvo poslovanje bo v torek 23. t. m.

— V celjski bolnici sta umrli v torek 53letna posestnica žena Marija Šarpovala iz Šmarja pri Jelšah in posestnica hčerka Marija Staknetova iz Zg. Gor. pri Braslovcah.

KINO SLOGA — TEL. 27-30

Samo še danes in jutri odlična ljubljanska komedija

Tebi na ljubo

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Iz Radeč

— Drugo cepljenje proti davici. V ponedeljek 8. julija bo v radeški ljudski šoli drugo obvezno cepljenje proti davici. Starši naj pripeljejo svoje otroke v starosti od 2. do 12. leta ob 9. dopol. v šolo.

— Vandalizem. SK Radeče si je nabavilo pred časom novo veliko mrežo, ki jo so uporabljali za vratni na igrišču. Spravljeno so imeli pri nekem kmatu na Njivcah. Te dni jo je neki neznanec polovico odrezal ter odnesel. SK Radeče ima okoli 500 din škoda.

— Alojzij Erjavec 50letnik. Te dni se srečal z Abrahamom tukajšnji splošno znani gostilničar g. Alojzij Erjavec, ki je vnet podpornik naših naprednih društev. Naš jubilar je v svojem življenju prejel marsikaj hudega. Pri vojaki je bil ves čas svetovne vojne dvakrat ranjen, kar čuti še danes. Po vojni je odpotoval v Ameriko, kjer si je prihranil toliko, da je kupil znano Kukecovo gostilno nasproti občine. Pri invalidskem združenju je že od ustanovitve tajnik, enako deluje tudi pri gostilniškem združenju, razen tega pa je tudi zavezan član Sokola in gasilskega društva. Našemu jubilaru želimo, da bi bil še mnogo let zdrav in čil ter da bi ga nam usoda ohranila do skrajnih meri človeškega življenja.

SPORT

Kolesarske dirke na počitniški progi. Zopet bo prihodnjo nedeljo 7. t. m. čez vela mirna in idilična krožna cesta, ki vodi iz Zg. Šiške skozi Koseze, Podutik, čez klaneec v desno na Glince, Dolince, navzdol proti Dravijam ter v Zg. Šiško. Že osmič pripravila zanimive dirke »Hermesova« kolesarska sekcija, da omogoči ljubiteljem kolesarstva podoben pregled zmoglosti in rutine naših tekmovalcev kakor tudi morebitnih hrvatskih, štajerskih ali gorenskih gostov. Videli smo v podutiskih borbah že naše prave mojstre kakor Grgec, Prosenik, Abulnec, Lavriha, Rozmana, Olaka in še druge. Letos se zdi, da bo močnejši zaradi položaja računati le z udeležbo nekaterih izmed njih. Posebej se je za letošnjo sezono temeljito pripravil naš priznani Petercelj, ki ima za seboj že stotine in stotine kilometrov treninga. Sodeloval je sicer že pri dirkah matičnega kluba okrog Emaže gore, kjer pa je že takoj v početku imel gumjski defekt in je izgubil zato kakih tri minute na času, zaradi »handicapa« načina vožnje pa se ni mogel uveljaviti. Sedaj pa so mu razmere prekrizale račune, za katere je žrtvoval toliko truda. Te dni mora namreč oditi v vojaško službo in zamenjati kolo s puško. Zaradi izpada takega močnega konkurenta pa se bode pojavili v konkreciji drugi, ki bi morda ob prisotnosti Petercelja ne nastopili. Gre seveda za prvorazredne dirkače. Kar se tiče ostalih dveh skupin dirkačev, se lahko reče, da bosta močni, tako juniorji kakor turisti. Posebej juniorji so se letos precej razgibali in postali zelo borbeni. Dirke bodo po naslednjem redu: Prvi bodo nastopili turisti, ki bodo progo prevozili dvakrat, skupaj 16 km; sledili bo o juniorji s petimi krogi ali 40 km; za njimi pa prvorazredni dirkači z osmimi krogi ali 64 km. Start in cilj vseh skupin bo pred Martinčovo restavracijo v Zg. Šiški, kjer bo po končanih dirkah tudi razdelitev nagrad, ki so jih priredila ljubiteljske razne naše trdke oz. dobrotniki. Dirke bodo ob vsakem vremenu in bo začetek ob 14.

DANES ZADNJKRAT OGNJENA ZEMLJA (TERRE DE FEU)

Drama pretresljive vsebine in prekrasne petje! Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri KINO UNION — TELEFON 22-21

Dohodki državnega cestnega sklada so dosegli od 1. julija lani do 31. marca letos vsoto 132,035.662 din — Program novih cestnih del

Ljubljana, 1. julija. Na letošnjih občnih zbiorih društev za ceste so bila podana precej pesimistična poročila. Po tem bi sodili, da letos ne smemo pričakovati nadaljevanja večjih cestnih del vsaj v dosedanjem obsegu. Ako pa proučimo uradno poročilo uprave državnega cestnega sklada, se nam vendar budi upanje, da cestna dela ne bodo povsem zastala, saj so dohodki precej veliki ter znatno presegajo izdatke.

Na podlagi izkušenj iz najnovejše vojne strokovnjaki že radi priznavajo, da so prejšnje čase precejvali pomen železnice in podcenjevali ceste. Zato je bilo prejšnje čase vedno lažje najti kreditna na železnice kakor za ceste. (To ne drži pri nas brez vseh priradkov; v Sloveniji, kjer so železnice najdonosejše, si že dolgo prizadevamo, da bi dobili kredite za izpopolnitev železniškega omrežja ter za dvojni tir na gorenski progi in med Zidanim mostom in Zagrebom.) Zdej, ko ni treba več iskati kreditov za modernizacijo državnih cest, saj je z ustanovo državnega cestnega sklada dana dobra osnova za kreditiranje, smemo vsaj pričakovati, da bo za cestna dela porabljen denar, ki se zbira za ta namen. Zahteva našega Društva za ceste je bila, naj bi dobili vsaj večje kredite za vzdrževanje cest v Sloveniji, če že zdaj ni ugoden čas za kreditiranje večjih cestnih del.

Na račun dohodkov državnega cestnega sklada je bilo predlanskim in lani najeto posojilo v skupnem znesku 240 milijonov din za cestna dela. Zdej računajo, da bode v dogledni bodočnosti lahko najeli na ta račun še 1.500 milijonov din.

Po uradnih podatkih gradbenega ministrstva so znašali dohodki cestnega sklada od 1. julija lani do 31. marca (torej v devetih mesecih) 132.035.662 din. Izdatki so pa znašali v tej dobi 86.306.887 din. Dohodki so torej ustrezajoči za amortizacijsko službo posojil in kaže, da bi vsaj nekatera dela lahko pospešili. Znano je stališče naših gospodarskih krogov in Društva za ceste: Slovenija naj prejema kredite iz cestnega sklada v ustrezajoči višini po njenih prispevkih in ozirajo se naj zlasti na njo kot na obsejno pokrajino v sosedstvu dveh velikih držav, ki imata vzorno cestno omrežje. Cestna dela pri nas zelo počasi napredujejo — tista, ki so bila začeta — a nekatera dela so bila že večkrat oddana, pa ni bila potrjena licitacija. Zelo dolgo tudi ne pride do uresničevanja načrta jadranske ceste, ki bi nudila Sloveniji najprimernejšo zvezo z morjem, čeprav je bilo že nekajkrat napovedano, da se bode dela v najkrajšem času začela.

V 347 srezih v državi je urejeno vzdrževanje cest po 84 tehničnih oddelkih, razen organizacije cestne službe po tehničnih oddelkih banskih urav; posluje pa še 20 tehničnih tehničnih sekcij za nova cestna dela in mostove.

Povsem natančno ni mogoče napovedati obsega letošnjih cestnih del. Vsekakor bo

do delali le v skrajnem obsegu. Novih del ne bo mnogo, vsaj v naši banovini; predvsem bodo nadaljevali že začeta dela. Računajo, da bode za letošnja cestna dela izdani okrog 100 milijonov din.

Predlanskim in lani so izdali znatno več za cestna dela kakor nameravajo letos; skupno so izdali 400 milijonov din od kreditov dveh trans posojil iz državnega amiljardnega posojila v znesku 187,5 milijona din in posojila 240 milijonov din, ki so ga najeli na račun dohodkov državnega cestnega sklada.

Mnoge najbolj zanimiva bližnji program novih cestnih del. Po vseh s pristojnih mest so pripravili načrti za cestna dela, ki bodo zahtevala nad 700 milijonov din. Kakor rečeno, nameravajo kajeti posojilo 1.500 milijonov din, s čimer lahko povsem zanesljivo računamo, skupna vsota kreditov za cestna dela pa bo znašala okrog 2 milijardi din; ker so doslej porabili 427.500.000 din, smejo računati pri bodočem programu cestnih del z vsoto 1.572.500.000 din. To se pravi, da bode lahko končali precej del od naslednjega programa.

Tudi Slovenija bo deležna kreditov za naslednje ceste: Kranj — Naklo — Jesenice — državna meja; Celje — Ljubljana; Ljubljana — Novo mesto; Ljubljana — Sušak; Ljubljana — Logatec — državna meja; V programu so še naslednje ceste: Topola — Kragujevac — Jagodina — Niš — Caribrod; Sestvete — Božjakovina — Banova Jaruga — Brod; Samobor — Brežana; Zagreb — Karlovac — Sušak; Sušak — Novi Senj; Sestvete — Varazdin — državna meja; Banja Luka — Bos. Gradiska; Banja Luka — Jajce; Banja Luka — Bihać; Split — Sinj; Sarajevo — Mostar — Metković; Lajkovac — Valjevo; Sarajevo — Podromanja; Podrun — Višegrad — Bijelo Polje — Rudo; Sarajevo — Konjic — Mostar; Prijepolje — Bijelo Polje — Berane; Metković — Dubrovnik — Bar — Ucinj in Pečurica — državna meja; Prijepolje — Sjenica — Novi Pazar; Foca — Gacko; Peć — Cakor — Podgorica; Kotor — Cetinje — Sremska Mitrovica — Brod; Ruma — Novi Sad; Novi Sad — Zabalj — Petrograd — Jaša Tomić — državna meja; Pančevo — Vršac — državna meja; Beograd — Lazarevac; Zagubica — Brestovacka Banja; Golubac — Donji Milanovac — Klavodo; Razbojna — Brus — Mrmor — Blažovo — Leposavič; Kruševac — Rasbojna — Kursumlija — Podujevo; Niš — Leskovac — Skoplje; Skoplje — Djevdelijska — državna meja; Kumanovo — Kriva Palanka — Deve Bair — državna meja; državna meja — Bitolj — Ohrid — državna meja in Resan — državna meja; Skoplje — Uroševac — Stimlje — Pristina — Podujevo; Stimlje — Prizren — državna meja. — Razen teh nameravajo modernizirati glavne ceste v mestih, ki so vključena v navedeno cestno omrežje.

Sportni pregled

Ljubljana, 1. julija. Sportno življenje se pri nas kljub težkim in resnim časom razvija še precej normalno in so zato tudi skoraj sleherni nedeljo na sporedu razne prireditve. Agilni so zlasti nogometaši, pa tudi sportniki iz drugih disciplin ne mirujejo. Tudi večerajšnja nedelja je bila bogata raznih prireditev. Največje zanimanje je seveda vladalo za prvi semifinalni tekmi za srednjeevropski pokal. V teh borbah sta nas zastopala Gradjanski in BSK, ki sta igrala na domačih tleh in sicer prvi proti bukreštanskemu Rapidu, drugi pa proti pravku Mađarske Ferencvarosu. Optimisti, ki so računali z zmagami domačih moštev, so se varali, kajti Gradjanski je z Rapidom samo remiziral, in je ostala tekma brez gola 0:0, a BSK, ki je sicer zmagal s pičlim rezultatom 1:0, nima prav nobenega upanja, da bi si v Budimpešti na revanžni tekmi priboril vstop v finale. Slej ko prej je verjetno, da bosta oba naša kluba iz nadaljnega tekmoovanja za s.e. pokal izločena.

V Mariboru je bil odigran drugi finale za prvenstvo SNZ, ki pa tudi ni dal še končne odločitve, kajti ISSK Maribor je v revanžni tekmi zmagal 2:1 nad Železničarjem, ki ga je preteklo nedeljo odpravil z istim rezultatom. Zaradi tega bo potrebna tretja igra.

V Ljubljani je bila odigrana pokalna tekma med Kranjem in Maršom za slovenski pokal, v kateri je Kranj s prejšnjim srečanjem nad žilavimi Poljanci 2:1.

Med prazniki so bile v dvorani Trgovskega doma borbe za državno prvenstvo v sabljanju za l. 1940, pri katerih je nastopilo 5 klubov. Rezultati tega tekmoovanja so bili naslednji:

Dame naraščajke (po kvalifikaciji): 1. Kahan Hela (Makabi, Zagreb), 2. Hirsch Agneza (Mak.).

Dame juniorke, floret: 1. Kukec Bojana (Ilirija), 2. De Paulis Pika, (Ilirija), 3. Messaretz (Zamak, Zagreb), 4. Kresnik Mara (Ilirija), 5. Mirovič (Ilirija), 6. Ivanc Aleksandra (Ilirija).

Gospodje juniorji, floret: 1. Kahan Fredi (Mak.), 2. Verčko Lovro (Ilirija), 3. Hirsch Andrija (Mak.), 4. Kraus (SSU, Sombor), 5. De Paulis Eirik (Il.), 6. Benja (SSU, Sombor), 7. Omejec Marjan (Ilirija).

Sablja gospodje, juniorji: 1. Kraus (SSU, Sombor), 2. Weiss Wilim (Mak.), 3. Benja (SSU, Sombor), 4. Winter Petar (Mak.), 5. Steinfeld Nikola (Hakoah, Subotica), 6. Trostler Nikola (Makabi).

Meč gospodje, juniorji: 1. Verčko Lovro (Ilirija), 2. Koršič Marjan (Ilirija), 3. Radović Milivoj (Zamak).

Floret gospodje, seniorji: 1. Tretinjak Branko (Zamak), 2. Ing. Marion Edo (Ilirija), 3. Dr. Koršič Mirko (Il.), 4. Pengov Marjan (Ilirija), 5. Ing. Arnstein Hugo (Mak.), 6. Radović Milivoj (Zamak).

Meč gospodje, seniorji: 1. Tretinjak Krešo (Zamak), 2. Tretinjak Branko (Zamak), 3. Ing. Arnstein Hugo (Mak.), 4. Dr. Pintarić Pavao (Zamak), 5. Ladanji Ladislav (Hakoah).

Sablja gospodje, seniorji: 1. Ladanji (Hakoah), 2. Tretinjak Branko (Zamak), 3. Dr. Pintarić Pavao (Zamak), 4. Paal Ledislav (Hakoah), 5. Tretinjak Krešo (Zamak).

Na stadionu je bil juniorski atletski dvoboj med Ilirijo in Planino, v katerem so naraščajniki Ilirije zmagali z 59:56 točkam.

Čeprav smo že sredi poletja, pa smučarji še ne mirujejo. Včeraj so za Akom v Martuljkovi skupini priredili slalom, na katerem je tekmovalo 19 tekmovalcev. Rezultati so bili naslednji: 1. Zvan Lojze (Gorenjec) 1:14,6, 2. Lukanc Slavko (Tržič) 1:23, 3. Finžgar Rudi (FO Kropa), 4. Praček Marjan (Gorenjec), 5. Carman Franc (Tržič). Pri tekmovalkah je zmagala Loizka Praček z 1:09, druga pa Marjana Ažman iz Kranja z 1:13.

Iz Zaloga

Prostovoljna gasilska četa Zalog—Sp. Kasej je priredila v mesecu juniju prvi samarijanski tečaj za svoje člane in članice. Tečaj je posejal 16 tečajnikov in tečajnic, vodil pa ga je banovinski zdravnik dr. A. Jenko od D. M. v Polju ter mu na tem mestu v imenu samarijanskega oddelka izrekamo najtoplejšo zahvalo za ves njegov trud. Zaključek tečaja je bil zvečer 26. junija v gasilskem domu, kjer so tečajniki delali izpit pred posebno komisijo. Izpit je potekel zelo zadovoljivo. Odličnih je bilo pet, ostali pa vsi z dobrim in prav dobrim uspehom. V izpraševani komisiji so bili dr. Jenko kot vodja, starešina gasilske zajednice Rupnik, župni tajnik Dolničar, četni poveljniki Alojz Sešek, član samarijanskega gasilskega oddelka za dravsko banovino Franc Pirc in samarijan ljubljanskega Rdečega križa Ludvik Kukovica. Zaključni večer tečaja je bil povezan s častno zaobljubo samarijanov. Zaloška gasilska četa je kljub trenju nekaterih nemiselnih predsodkov prebrodila vse nasprotujoče ovire. Z ustanovitvijo samarijanskega oddelka si je naložila najsvetejšo dolžnost, pomoč bližnjemu, ne samo ob požarih, ampak tudi ob poplavih, epidemijah itd., predvsem pa širjenje srčne kulture med vaščani in v društvu samem.

Iz Vidma ob Savi

</

DNEVNE VESTI

— Toča pustoši. Včeraj okrog pol 3. je bila toča vinograde, polja in vrtove pri Ljubljani, v Jelovcu, v Bezeni, deloma v Ljubljani, v Bistrici pri Limbušu. Škoda je velika. Toča je bila debela kakor oreh, je popolnoma poobeila okolico. V Brestovici je padala četrta ure in so bila tla deset centimetrov debelo pokrita s točo.

— Anketa o železniškem voznem redu. V petek 2. avgusta bo pri direkciji drž. železnice v Ljubljani anketa o novem voznem redu za leto 1941-42. Pričela se bo ob 10. uri dvorani direkcije. Dnevni red ankete bo naslednji: 1. pripombe k sedaj veljavnemu voznemu redu; 2. predlogi za spremembe sedanega voznega reda; 3. želje za nove vozi in 4. želje in pripombe glede prometa direktnih vagonov pri izbihi in potniških vlakih; 5. eventualno nove voze.

— Nov upravni odbor agencije Avala. Včeraj je bil v Beogradu občni zbor delavcev agencije Avala, na katerem je bil izvoljen novi upravni odbor, ki je sestavljen iz: predsednika bivši minister dr. Ranko Miljusić, podpredsednika glavni urednik »Hrvatskega dnevnika« dr. Ilija Jakovljević, člani: Peter Taletov, publicist; dr. Ivan Ahčin, ravnatelj »Slovenca«; dr. Slavko Nikitović, ravnatelj »Slovenca«; Stjepo Kobasica, bivši narodni poslanec; Joško Kroselj, dopisnik »Slovenca«; Gavro Pilic, urednik beograjske redakcije »Jutarnjeg lista« in »Obzora«; Alija Nametak, profesor. Za predsednika nadzornega odbora je bil izvoljen senator Franc Smodej, za podpredsednika advokat dr. Rajko Gjeranović, člani pa so: Dimitrije Mirković, bivši poslanec; dr. Danilo Gregorić, odvornik, in Vazilije Ilić, višji uradnik.

— Za rudarske inženjeje so diplomirali na tehnični fakulteti univerze v Ljubljani gg.: Peter Aljančič iz Koverja, Boris Pavlov iz Tvera (Rusija), Franc Sapač iz Skakavca in Ante Šešo iz Knina. — Čestitamo!

— Železniki bodo zidali stanovanjsko hišo v Murski Soboti. 30. t. m. bo pri direkciji državnih železnic v Ljubljani prva ofertalna licitacija za oddajo del pri dvonadstropni stanovanjski hiši v Murski Soboti. Načrte, proračun in druge podatke bodo dajali na direkciji zainteresirani od 8. t. m. vnaprej.

— Navodila za izvajanje uredbe o varčevanju z življenjskimi potrebščinami. Trgovinski minister je predpisal navodila o izvajanju uredbe o varčevanju z življenjskimi potrebščinami. Po teh navodilih ni prepovedana prodaja svežega telečjega govejega in prašičjega mesa na debelo ob torkih in petkih. Razen tega se prepoved ne nanaša na prodajo mesa, ki ni sveže, in zato je dovoljena prodaja suhega mesa, surove slanine, masti, olja in obisti, n. pr.: mozan, jezika, pljuč, srca, ledvic, čreva itd. Prav tako v gostinskih obratih lahko pripravljajo iz teh delov mesa jedi ob torkih in petkih. Pod uredbo ne spadajo tudi razni mesni izdelki, n. pr. klobase, in je prodaja dovoljena ob torkih in petkih.

— Naša zunanja trgovina v maju aktivna za 181.8 milijona din. Bilanca naše zunanje trgovine izkazuje v maju aktivno 181.8 milijona din, med tem ko je bila lani v maju le za 22.4 milijona din aktivna. V prvih petih mesecih tega leta izkazuje zunanja trgovina 668.5 milijona din aktiv, med tem ko je bila lani v istem razdobju pasivna za 118.3 milijona din.

— Ureditev prometnih vprašanj med Jugoslavijo in sosednimi državami. V soboto je bil v Rimu prvi sestanek delegatov Italije, Nemčije, Bolgarje, Jugoslavije, Rumunije in Madžarske. Bil je skladen, da prouči in reši razna prometna in tranzitna vprašanja, ki so se pojavila v sedanjem evropskem položaju.

— Carinski dohodki v drugi tretjini junija. Po poročilu osrednjih carinskih blagajen so znašali skupni dohodki v 2. tretjini junija 30.720.991 din. Od 1. aprila, namreč od začetka letošnjega proračunskega leta, do 20. junija so znašali skupni carinski dohodki 282.874.318 din. Po proračunu bi jih moralo biti najmanj 230.410.000 din. Bil bi torej za 52.464.318 din večji. V primeri z istim razdobjem lani so bili letos carinski dohodki za 48.895.362 din ali 20.9 odstotkov večji.

— Obtok bankovcev je znašal po poročilu Narodne banke 22. t. m. 11.962.566.900 din. Kovinska podlaga je znašala istega dne 2.242.236.170 din, devizna pa 517.717.313 din.

— Dobava pšenice in koruze državnim in samoupravnim ustanovam. V zvezi z uredbo o maksimiranju cen in prisilnem odkupu pšenice in koruze Prizad sporoča, da lastniki, ki so po predpisih uredbe obvezani prijaviti zaloge lahko brez posebnega dovoljenja Prizada odprodajo pšenico in koruso državnim in samoupravnim ustanovam.

— Tudi industrijska podjetja morajo prijaviti zaloge pšenice in koruze. Na pristojnih mestih so zavzeli stališče, da morajo tudi industrijska podjetja prijaviti svoje zaloge koruze in pšenice, ki jih potrebujejo za industrijske namene, kakor predpisuje uredba o obveznem prijavljanju in odkupu pšenice in koruze za vse družbe.

— Grčija za ponovno uvedbo klirina v Jugoslavijo. Naše pristojne oblasti so prejele predlog od grške vlade za sklicanje novih trgovinskih pogajanj. Grčija si želi, da bi bil uveden v blagovnem prometu med obema državama klirinski sistem namesto plačevanja z devizami. Pogajanja se bodo začela pričetki junija.

— Naša cementna industrija za izvoz cimenta v Rusijo. Naša cementna industrija preživlja že od začetka svetovne vojne hudo krizo in zadnje čase mora reducirati delavce. Ko so se pogajali z Rusijo niso vzeli v obzir, da bi lahko naša cementna industrija izvažala cement. Poraba cimenta v Rusiji je velika in čeprav imamo močno cementno industrijo, vendar bi lahko tudi naš cement našel tam odjemalce. Zainteresirani krogi si zdaj prizadevajo, da bi prišlo do ureditve testa vračanja.

— Pocenitev pšenice v Slavoniji. Zaradi maksimiranja cen pšenice in koruze opazajo na oštetem tržišču znatno znižanje cen. Tako se je korusa pocenila od 250 na 195 do 200 din pšenica od 260 na 240 din. Kljub pocenitvi pa je malo povpraševanje po blazu.

— Nad 1000 Zagrebčanov je odpotovalo med prazniki na morje. Kljub neprivolnemu vremenu sta odšla iz Zagreba na Sušak dva posebna izletniška vlaka. Računajo, da je odpotovalo na morje nad 1000 Zagrebčanov. Mnogo izletnikov se je pridružilo izletu Jadranske straže in napravilo se izlet pod pokroviteljstvom zagrebskega župana v Novi Vinodoli.

— Pomorska vojna akademija v Dubrovniku bo sprejela v novem šolskem letu 40 študentov. Kandidati morajo biti naši državljani, ki so z uspehom napravili višji tečajni izpit v srednji šoli (gimnaziji ali realni ali realni gimnaziji) ali zaključni izpit v mornariški trgovski akademiji, kakor tudi oni, ki so sicer morali delati pri višjem tečajnem ali završnem izpitu popravni izpit iz enega predmeta. Prošnje bo akademija sprejemala do 1. avgusta. V začetku oktobra bo za zdravniško komisijski pregled in sprejemni izpit.

— Začetek velikih jubilejnih svečanosti ob 1300letnici pokristjanjenja Hrvatov. V soboto so slovesno proslavili v Zagrebu 1300letnico pokristjanjenja Hrvatov s slovesno mašo. Svečanosti so prisostvovali tudi številni zastopniki oblasti. Po cerkvenih slovesnostih so bili pred cerkvijo sv. Petra slovesni govori.

— Zagreb dobi avtobusni kolodvor. Tudi Zagreb dosti se ni imel primerno urejenega avtobusnega kolodvora. Zdi se, da se odločijo, da bodo zgradili kolodvor ob palači Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Mihanovičevi ulici.

— Tudi v Zagrebu primanjkuje jedilnega olja. Zadnje čase je začelo primanjkovati jedilnega olja v vseh večjih krajih v državi. Do pomankanja je prišlo zaradi tega, ker je bil lani pridelek oljarje zelo slab, tako da je morala naša država uvažati oljarje predvsem iz Bolgarije. Kljub temu produkcija olja ni bila zadostna. Pomankanje je nastalo v veliki meri tudi zaradi tega, ker so si nekateri komentirali delali zaloge ter nakupili mnogo preveč olja, kakor so ga potrebovali. Pri pregledu zaloga olja zagrebske tovarne so ugotovili, da ima tovarna še 15 vagonov olja. V Zagrebu porabijo na mesec po šest vagonov olja. Glede na to se zavzemajo, da bi zagrebska tovarna ne prodajala olja tudi drugim pokrajnam.

— Kupovanje volne. Po objavi uredbe o odkupu domače ovčje volne se obračajo neprestano mnogi interesi na Prizad za vprašanjem ali ima samo on pravico kupovati volno. Zato Privilegirana izvozna družba ponovno sporoča, da uredba o odkupu domače volne dovoljuje nakup vsakomur, seveda v določenem okviru, to se pravi, da kupci plačajo producentom določeno ceno.

— Vzpostavitev pomorskega prometa z Italijo. Te dni je bil zopet vzpostavljen pomorski promet med našimi in italijanskimi pristanišči. V Split je najprej prišla italijanska motorna ladja »Maria Evandro«. Pred dnevi je tudi odplul v Italijo naš tovarni parnik »Galeb«. V gruško luko je pa iz Trsta prišel nemški trgovski parnik »Maritaz«.

— Pred začetkom del na novi cesti Karlovac-Zagreb. Iz Zagreba poročajo, da bodo kmalu začeli graditi moderno avtomobilsko cesto Zagreb-Karlovac. Določeno je, da se bodo dela kmalu lotili na prvem odseku med Zagrebom in Stupnikom, za kar bodo znašali stroški okrog 12 milijonov din. Cesta bo v resnici moderna, v enem delu široka celo 16 m.

— Sezonski delavci iz Dalmacije odpotovali v Nemčijo. V četrtek so odpotovali sezonski delavci v dve posebni vlakih, skupaj 188 delavcev, iz Dalmacije in zapadne Bosne v Nemčijo. Zaposleni bodo pri kmetijskih delih.

— Nežreče. Z Iga so pripeljali v ljubljansko bolnišnico posestnikove hčer Alojzijo Gams. Ko je doma v hlevu krmila živino, jo je konj s kopitom sunil v trebuh. Zaradi silnih bolečin je dekle omledelo in so jo kasneje hudo poškodovano prepeljali v Ljubljano. — Delavec Stanko Lavrič, doma iz Cerklje, je padel iz tovornega avtomobila in se hujše poškodoval po životu.

— Na cesti pri Vidmu-Dobrepoljah je neznan avtomobilist podrl s kolesa delavca Ivana Jelinkarja, ki si je polomil več rebra.

— Žrtve pomote. Ko se je na praznik vračal 29letni posestnik Janez Intihar iz Presejra pod Krimom domov, mu je v temi zastavil pot nekdo, ki je skočil predenj iz za drevesa ob poti. Neznane je brez besede zavijtel nož in večkrat sunil Intiharja v život in roko, nakar je pobegnil. Intihar je moral zaradi poškodb iskati pomoči v bolnišnici, zadevo preiskujejo orožniki. Kakor domneva Intihar, je bil najbrže žrtev pomote in je bil napad z nožem namenjen nekemu drugemu.

— Dobna je stopila s polnim obratom v glavno sezono. Otvoril jo je prvovrstni orkester z odličnimi godbeniki, profesorji in absolventi ljubljanske konservatorije. 269—n

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, nestalno vreme. Včeraj je nekoliko deževalo v Ljubljani. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 27,3, v Splitu 26, v Kumboru 25, v Mariboru, Beogradu, Sarajevu in Dubrovniku 23, na Rabu 22, v Zagrebu in na Visu 21. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761,0, temperatura je znašala 15,0.

Iz Ljubljane

— J Motoklub »Mladi« opozarja članstvo na pogreb g. Franca Batjela, ki bo danes ob 16. izpred mrtvašnice sanatorija Leončiča, Slajmerjeva ulica 2.

— J Pogreb vseučilišnega profesorja dr. Joža Jurkovića. V soboto popoldne je Ljubljana sprejela na njegovi zadnji poti na pokopališče pri Sv. Križu prerao umrlega univ. profesorja dr. Joža Jurkovića. Pred hišo žalosti v Cegnarjevi ulici se je zbrala ogromna množica občinstva. V imenu univerze se je od pokopnika poslovil rektor dr. Slavič, ki je naglašal pokopniškovo neutrudljivo delo in slavil njegove zasluge za znanost. Po blagoslovitvi krste se je razvil ogromen žalni sprevod, v katerem so bili tudi podban dr. Majcen, rektor univerze in vsi dekani fakultet s profesorami zborom. Zagrebsko univerzo je zastopal po naročilu dekana zagrebske pravne fakultete dr. Franca profesor dr. Pitanec. Ob odprtem grobu na pokopališču se je poslovil od pokopnega dr. Jurkovića prodekan pravne fakultete dr. Viktor Korosec, ki je izrekel v slovo globoko občute besede.

— J Nove pobornice za najemnine. Zveza društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani opozarja hišne posestnike, da so od 1. julija letos vpeljane nove pobornice za najemnine. Potrebna pojasnila istotam.

— J Rdečemu križu je v počastitev spomina pokojne g. Marije Malnarčič darovalo uradno pokopnišnega zavoda 275 din. — Iskrena hvala!

— J Prazniki so v Ljubljani minili brez posebnih dogodkov. Za praznike je vsakdo pričakoval lepo vreme, ki ga pa ni bilo.

Nasprotno, v soboto je pričelo deževati in je bilo ves dan in skoro vso noč. Mnogi, ki so odšli na izlete, so bili izpostavljeni vsem vremenskim neprivilkam, premočeni so bili do kože ali pa so bili prisiljeni vedriti po gostilnah in drugih zatišjih, če se niso vrnili že s prihodnjim vlakom nazaj v mesto. V nedeljo je bilo vreme boljše, sijalo je tudi solnce, vendar pa so bili ponekod zopet nalivi. Spričo slabega vremena tudi v Ljubljani ni bilo prave razgibanosti, še najzibavnejše se je razgibalo življenje po okoliških gostilnah.

— J Poročila sta se v soboto g. inž. Ladislav Cerar iz Vrbovskega z gđ. dipl. phil. Majdo Magolič iz Ljubljane. Bilo srečno!

— J Mir na policiji. Med prazniki tudi na policiji ni bilo posebnih dogodkov in so imeli stražniki ter drugi policijski organi priličen mir. Aretiranih je bilo samo nekaj znanih razgibanec, zlasti v Mostah, odkoder so morali dva pijanca spraviti v zapor s policijskim vozom. Včeraj ponoči so policijski organi polovili nekaj sumljivih deklet, ki so se nastavljale moškim po raznih zakotnih lokalih v okolici kolodvora.

— J Ravnateljstvo električne cestne železnice ponovno prosimo, naj naroči vozniške cestne železnice, da je tudi prvo postajališče pod Rakovnikom »postajališče« in ne dirkalnice, ker drvojam tramvajski vozovi po večini mimo, mestno upravo pa prosimo, da nam z obločnico pri tem postajališču že vendar enkrat posveti, ker smo že nad 14 dni v temi. — Stanovalec ob Dolenjski cesti.

ZOBODRAVNİK

dr. Puher

ne ordinira do 18. avgusta

— J V Ljubljani so umrli od 7. junija do 20. junija: Perhaj Marija, 75 let, postrežnica, Stari trg 11; Lilleg Maks, 81 let, davčni nadupravitelj v p., Medvedova c. 5; Kucel Ana roj. Brecljnik vdova Mavec, 91 let, vdova čevljarja, Vidovdanska c. 9; Srsen Stjepa, 5 mesecev, hči kamnoseka, Sv. Florijana ul. 13; Špruk Mirko, 11 let, sin hišarja, Vidovdanska c. 9; Strkelj Frančiška roj. Topolšek, 80 let, branjka, Vidovdanska c. 9; Dolenc Anton, 67 let, dr. služitelj v p., Vidovdanska c. 9; Čop Julija, 76 let, služkinja, Vidovdanska c. 9; Jurman Jakob, 57 let, železničar v p., Pod hrusko 4; Kogovšek Mihael, 81 let, kmetovalec, Kamnogoriška ul. 26; Arko Katarina, vdova Burger, roj. Semerl, 77 let, zasebnica, Kersnikova 5; Brumet Stanislav, 68 let, poštni inspektor v p., Sv. Petra nasip 17; Kreč Ivan, 71 let, krojaški mojster, Vidovdanska c. 9; Sterman Josip, 78 let, poštni poduradnik v p., Bleiweisova c. 9; Kokalj Franc, 69 let, kurjač dr. žel. v p., Ljubljanska 35; Birtič Marija, 69 let, vdova strojevodje dr. žel., Kneza Kocija ul. 3; Vehovec Marija roj. Kirschner, 71 let vdova čevljarja, Sv. Florijana; Černe Ivan, 88 let, užitar, Za vasjo 6; Simončič Franc, 83 let, užitar, Na Požarju 34; Poljak Karl, 62 let, zasebnik, Sv. Petra c. 68; Gupfleitner Jože, 52 let, kurjač dr. žel., Maribor; Tomec sest. Marija Tajda, redovnica-šolska sestra, Vodnikova c. 62; Papež Fani roj. Krivan, 63 let, žena višjega rudar, zdravstvenega svetnika, Verstovškova ul. 19; Deforno Katarina roj. Slabe, 49 let, žena zidar, predelavca, Vidovdanska c. 9; Deisinger Franja roj. Pogačnik, 68 let, vdova sodnega kancelista, Vidovdanska c. 9; — V Ljubljaniški bolnici so umrli: Lazar Ivan, 6 let, sin posestnika, Krški 16, ob. Moravce pri Kamniku; Zarnik Marija, 76 let, postrežnica, Poljanska c. 10; Bizjak Gregor, 4 leta, sin okrajnega načelnika, Logatec; Mendizevec Janez, 3 mesece, sin delavca, Zali log. ob. Sorica pri škofji Loki; Maleš Anton, 4 mesece, sin delavca, Kamnik; Marinka Marija, 60 let, zaesbnica, Na klančku 1; Kobe Slavko, 52 let, glavni arhivar fin. prokurature, Tyrševa c. 63; Špruk Frančiška, 48 let, žena delavca, Virmše 39 pri škofji Loki Oblohčizja Jure, 18 let, delavec, Vrhnika; Krusec Franc, 1 leto, sin posestnika, Nava Lipa 3, ob. Vinica; Zorman Marjana, 57 let, žena posestnika, Dvorje 14, ob. Cerklje pri Kranju; Mandriera Olga, 1 leto, hči delavca, Jelše 314, ob. Loka pri Zid. m. st.; Grčar Franc, 8 let, sin prog. delavca, Zalog 73; Krašovec Alojzij, 43 let, gostničar, Vilharjeva ul. 33; Alič Marija, 55 let, kuharica, Celovška c. 45; Kurent Gregor, 67 let, čevljar, Savlje 3, ob. Jelčica; Zajc Milovan, 4 leta, sin trgovca, Knafeva ul. 13; Kmetič Jožef, 62 let, posestnik, Česenec 51, ob. Rače; Štimac Blaž, 76 let, sprevednik dr. žel. v p., Strossmayerjeva ul. 3; Skubic Jožef, 39 let, Višm. gora; Kokalj Franc, 1 leto, sin delavca, Prelesje 32, ob. Poljan pri Litiji; Stupica Andrej, sin trgovca, Jesenkova ul. 2; Pokovec Franc, 30 let, zidarski delavec, Grbin pri Litiji; Koblica Breda, 3 leta, hči delavca, Gorje 143 pri Bledu; Petla, hči delavca, 4 leta, hči tovar. delavca, Trovitčič Ivan, 4 leta, hči tovar. delavca, Vič 191; Drgan Ursula, 58 let, užitarica, Maline 12, ob. Semič; Sirk Alojzij, 46 let, dminar, Lipnica 8, ob. Šmartno pri Litiji; Mauser Josip, 49 let, trg. zastopnik, Ljubljana, Soteska 10.

Med kvartopirci

Gorenja vas, 28. junija. Pisane podobice so zapeljale delavce Roda Nediča in njegovega druga Milana Radojlovića, da sta sedla k mizi in pričela kvartati na vse pretege. Zvečer sta začela in nadaljevala do pol 4. jutraj, po počitku, ki je trajal do 9. pa kar do poznega popoldneva naslednjega dne. Tedaj pa je izbruhnilo, kar se pojavi pri eloku, ki ne zna krotiti svojih strasti. Radojlovič, star 30 let, je uvidel, da bo igro do temelja izgubil, pa je planil nad 17letnega Nediča. Pograbil ga je za prsa in mu s silo potegnil iz notranjega žepa pri suknjiču denarnico z 800 din gotovine. Bilo je največ kovancev po 50 din. Do napada je prišlo v času, ko je žena Radojlovičeva brata odšla od doma, da bi prinesla kaj pijače. Čim je bil Nedič ob denar, je začel klicati na pomoč, Radojlovič pa si je prizadeval, da bi čim prej pobegnil. Skočil je sprva k oknu, potem pa k vratom, a mu je Nedič vsakokrat zastavil pot. Radojlovič je zato posegel po velikem nožu in ga nastavlil Nediču na trebuh z grožnjo, da mu ga razpara, če ne bo tiho. Nedič je popustil, Radojlovič pa je zbežal. Ljudje, ki so jih opozorili Nedičevi klici, so odhiteli za napadalcem, toda šele neki kolestar ga je dohitel in ga prijel. Pri preiskavi so dobili pri Radojloviču še 465.50 din denarja. Domnevalo, da je ostali denar med potjo odvrgel. Radojloviča so aretirali in čaka sedaj na sodbo pod ključem.

Mnogo premalo strokovno-nadaljevalnih šol
Premalo kvalificiranih delavcev imamo — Strokovno nadaljevalne šole slabo podpirane

Ljubljana, 1. junija. Zadnje čase se je izkazalo, da nam primanjkuje dobrih kvalificiranih delavcev v industriji in obrti. Tudi v nekaterih naprednejših državah v teh časih intenzivne delavnosti industrijskih in obrtnih podjetij niso imeli preveč kvalificiranih delavcev, čeprav skrbno mnogo bolj za svoje strokovno šolstvo kakor mi za svoje. V izrednih razmerah primanjkuje delavcev, ki so zato, ker grede številni delavci na orožne vaje. Za naše razmere je značilno, da so bili v mnogih industrijskih podjetjih zaposleni kot kvalificirani delavci tujei, ker so se podjetniki sklicevali, da še ni dovolj domačih delavskih moči. Ne moremo trditi, ali so bili tujei vselej nepogrešljivi, saj je znano, da pogosto domači ljudje s primerno strokovno izobrazbo niso mogli dobiti dela, resnica pa je, da pri nas nismo nikdar dovolj posvečali pozornosti vprašanju domačega kvalificiranega delavstva. Če bi bilo drugače, bi bolj skrbeli za strokovno nadaljevalne šole, za naš obrtniški naraščaj in izučeno industrijsko delavstvo. Ta naraščaj je še v mnogih primerih prepuščen predvsem sam sebi, odnosno obrtniškim mojstrom in pomočnikom, toda časi konservativnega obrtništva, ko obrtniki ni bilo treba stremeti po izpopolnitvi strokovne izobrazbe in tehničnem napredku, so tudi pri nas že davno minili.

Upoštevati je tudi treba, da je obrtniški stan precej številten ter da je že zaradi tega pomemben činitelj v gospodarskem življenju. Računati je treba, da v Sloveniji živi od obrti okrog 80.000 do 100.000 ljudi, ker je okrog 20 tisoč obrtniških družin. Pri tem pa niso vštetij vajenci.

Točnega števila vajencev ni tako lahko ugotoviti. Najbolje je, če se pri tem oziromamo na številketo OUZD o zdravniških pregledih vajencev; od 1. 1929 doslej je bilo na OUZD zdravniško pregledanih 27.300 vajencev in 9.100 vajenc pred nastopom učne dobe v obrti, torej 36.400. Računati smemo, da se je učilo v obrti v povojni dobi pri nas okrog 80.000 vajencev. Koliko vajencev je pa ostalo brez teoretičnega, šolskega pouka, je še težje dognati, vsekakor pa je zanesljivo, da izredno mnogo vajencev še vedno ne obiskuje strokovnih nadaljevalnih šol.

To pa sprevodi tudi že po tem, da v tem šolskem letu ni bilo šol za vajence niti v številnih krajih, ki so sedeži okrajnih sodišč: v Brdu pri Lukovici, Kostanjevici, Koziem, Ložu, Mokronogu, Ormožu, Prevalju, Rogatcu, pri Sv. Lenartu v Slov. gorah, v Višnji gori Trebnjem, Velikih Laščah, Vranskem, Zuzemberku, Gornjem gradu in v Šmarju pri Jelšah. Gornji grad in Šmarje pri Jelšah sta ob enem sedeža srezov. V vsej banovini je bilo v tem šolskem letu 55 strokovnih nadaljevalnih šol in 23 tečajev; učenec in učenka je bilo 7.880. Mirno lahko trdimo, da je bila najmanj četrtina vajencev brez šolskega pouka.

Mnogo krajev je, kjer so zaposleni številni vajenci in kjer ni v okolici nobene strokovno nadaljevalne šole. Tako je zaposlenih 36 vajencev v Rajhenburgu, 35 v Vranskem, 49 v Voljniku, 37 v Sodražici, 51 v Vel. Laščah, 38 v Beltincih, 25

v Dobrovniku-Turnišču, 42 v Dravogradu, 49 v Crni, 19 v Gornjem gradu, 47 v Ljubnem, 45 v Lukovici pri Brdu, 42 v Cerkljah 109 v Mokronogu, 68 v Stični, 44 v Grosuplju, 34 v Apaču, 75 v Križevcih, 26 v Slatini Radenci, 44 v Ložu, 24 v Framu, 68 v Poljčanah in na Pragerskem, 45 pri Sv. Lovrencu na Pohorju, 49 pri Sv. Lenartu v Slov. gorah, 26 v St. Ilju, 29 v Lendavi, 31 v Strigovi, 43 v Toplicah pri Novem mestu, 69 v Trebnjem, 47 v Zuzemberku, 101 v Ormožu, 43 v Velenju, 59 v Ločah, Oplotnici in Vitanju, 57 v Zireh, 44 v Šmarju pri Jelšah in 30 v Rogatcu.

Upoštevati je pa treba še, da posamezni okraji sicer imajo strokovno nadaljevalne šole, a nikakor ne dovolj. Po eno šolo odnomo tečaj imajo naslednji okraji: Lendava, Gornji grad, Novo mesto in Konjica. Po dve šoli ali tečaja imajo okraji: Kočevje, Črnomelj, Ljutomer, Maribor, desni breg, Murska Sobot, Slovenj Gradec in Šmarje pri Jelšah. Po tri šole so v Brežicah, celjskem (mesto), mariborskem (mesto), krškem, kranjskem, laškem, litjskem, logaškem in škofjeloškem okraju. Po štiri šole odnomo tečaje imajo v celjskem (okolica), dravogradskem, kamniškem, ljubljanskem (okolica) in radovljiskem srezu. V Ljubljani je 8 šol.

Vse te šole s težavo delujejo — tudi, če se ne oziramo na to, da nima nobena svojega poslopja in ne primernih učil — ker je mnogo prispevnih faktorjev, a vsi skupaj pogosto ne prispevajo dovolj. Predsedniki šolskih odborov so župani krajev, kjer imajo šole sedež. Da bi bilo deležno šolskega pouka večje število vajencev, bi bilo treba združiti po več občin za eno šolo. Sam predpis obrtnega zakona, da morajo strokovne nadaljevalne šole obiskovati vsi vajenci, ne zaleže mnogo. Sedanji šolski odbori rešujejo v glavnem le finančne zadeve in v njih se posamezni zastopniki prispevnih faktorjev pripravijo, kdo naj prispeva več. V mnogih primerih pa prispeva največ sami vajenci.

Le banovinski šolski odbor strokovnih nadaljevalnih šol bi bil pristojen za ureditev finančnih zadev in da bi odredil posameznim občinam, obrtnim združenjem, zbornici za TOI in delavski zbornici, koliko bi naj prispevali. Priletnosti bi pa bilo treba še vsa pomembnejša industrijska podjetja in denarne zavode, da bi redno podpirali strokovno nadaljevalne šole, saj bi bilo to v interesu splošnega gospodarskega napredka. Predvsem bi pa bilo treba nuditi tem šolam primerne učilnice z vso opremo. Pri nas nima niti Ljubljana šolskega poslopja za strokovne nadaljevalne šole, pač pa so bile že ustanovljene — po večini po zaslugi posameznih učnih mojstrov — učilnice za čevljarje, krojače in krojačice. Bile so v pretesnih in splošno neprimernih prostorih.

O pomankljivostih naših strokovnih nadaljevalnih šol je bilo pri nas izgubljenih že mnogo besed. Bile so tudi že sklicane konference in ankete, napisani številni referati, a vse je ostalo le pri besedah, kakor da je to dovolj. Ali si naše gospodarstvo res lahko privoščiti takšen luksuz — da industriji in obrti niso potrebne primerne strokovno usposobljene delovne moči?

Vidovdanska proslava
v škofji Loki

Škofja Loka, 28. junija

Morda ni še nobeno leto tako lepo kakor letos proslavila Škofja Loka junake, ki so darovali svoje življenje za našo svobodo. Ob 8. so bile v župni cerkvi najprej zahvalne molitve za kralja, potem pa za dušnice za padle junake. Cerkevemu opravilu so prisostvovali mladina škofjeloških šol, zastopniki državnih samoupravnih in vojaških oblasti aktivni in rezervni častniki, delavstvo, obrtništvo, šolska deputacija s praporom, zastopniki trgovskih in gospodarskih krogov sploh, mnogo narodno zavedenih žena, ostale meščanstva pa toliko, da je bil cerkveni hram poln. Po službi božji so bile v posameznih šolskih zavodih vidovdanske proslave z zaključkom šolskega leta. Posebno pomembna je bila akademija v meščanski državni šoli. Lepa pa je bila tudi proslava v deški šoli, kjer sta govorila o Vidovdenu šolski upravitelj Karel Jeretina in učitelj Rudolf Horvat. Mladina je tudi recitirala, deklarirala, zaigrala prizorčke in zapela domorodne pesmi. Državna himna in himna »Hej Slovanci« sta zaključili slavnost. Praznično razporedenje je zajelo več ali manj vse mesto, ki je bilo v trobojniški barvi. Prav tako, kajti v lubezni do naše mile Jugoslavije in njenih tvorcev nismo nikoli preveliki.

Na predvečer Vidovega dne je priredil škofjeloški Sokol izredno lepo uspešno proslavo posvečeno spominu kosovskih junakov. Velika dvorana je bila do kraja zasedena, pročelje pa bogato okrašeno z državnimi zastavami in bršljanom. Spominška proslava se je pričela z izvajanjem Jenkove »Kosovo«. Nad vse učinkovito skladbo, ki jo je odsvajal polnoštevilni vojaški orkester pod taktirko kapetana g. Smrekarja, je žela polno priznanje. Slavnostni govor je imel br. Janez Grum, ki je v svojih izjavah poudaril da je le strogo realno delo, smotno in v obsegu velike domovinske ljubezni poročilo naše svobode. S klici »slava« je počastilo sokolski spomin padlih junakov, prav tako navdušeno pa je vzklizkalo naši Jugoslaviji in njenemu vladarju. Ni. Vel. Petru II. Godba je zaigrala državno himno, nakar je Špela Sovretova recitirala »Smrt majke Jugovojev«. Ga. s. Božena Douganovska je zaigrala najprej Glinkovo kompozicijo »Škrančevci«, potem na Tajčevičev »Balkanski ples«. O. Zupantič »Razgovor« sta prednašala dramski s. Poldka Stiglic in Sokoliti Niko Jesenovec. Br. Miloš Mlejnik je ob spremljevanju br. Babiča zaigral Čajkovskega Chacono triste. br. Pavle Hafner na Chopinov »Nocturno« opus 9. Sledil je zopet nastop vojaške godbe, ki je prednašala Urbanovo skladbo »Srbske pesmi«, opus šteti. Večer je zaključil nastop dramskega odseka, ki je pod vodstvom br. Audica Jožeta nastudiral Ribičičev igro »Dediščina«. More se reči, da je bil ves program izvajen z umetniškimi čustvovanjem.

Proslavo so počastili s svojim obiskom komandant polka, polkovnik g. Milan Kostić s podpolkovnikom br. Brankom Mamulo, majorjem Karlom Novakom in adjutantom Ivančevićem, celokupna sokolska družina s vsami starimi in mlajšimi člani.

Z Jesenic

Radioprogram

Sreda, 3. julija

Ob 7: Jutranji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12: Bolgari pojo in igrajo (plošče). — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Radijski šramel. — 14: Poročila. — 18.30: Mladinska ura: Slovenski literarni, zemljevid VI: Koroska (prof. Fr. Vodnik). — 18.50: Haydn: Škrjančkov kvartet (plošče). — 19: Napovedi, poročila. — 19.20: Nac ura. — 19.40: Objave. — 20.10: O pravicah vpoklicancev v vojaško službo (sodnik Jože Tomec). — 20.30: Pevski zbor drž. policijske straže. — 21.15: Godalni kvartet s kitaro (gđc. Fr. Ornikova, gg. k. Burger, Avg. Ivančič, Č. Sedlbauer, St. Prek). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Operetni napevi (plošče).

Svojemu članstvu, prijateljem društva in kolesarskim društvom sporočamo žalostno vest, da je naš velezaslužni in častni ter poslevodeči predsednik

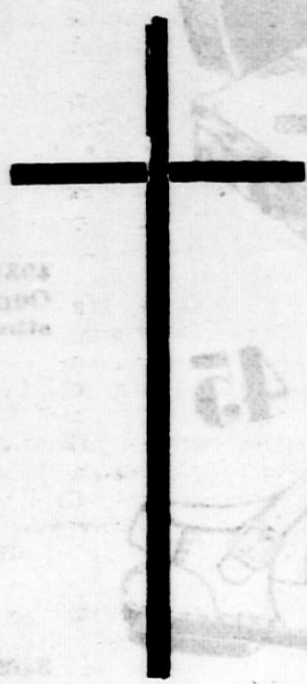
Franc Batjel

danes preminil po težki in muke polni bolezni.

Na poslednji poti ga bomo spremili v ponedeljek ob 16. uri izpred mrliške veže sanatorija Leonišče, Šlajmerjeva ulica 2.

V LJUBLJANI, dne 29. junija 1940

KOLESARSKO IN MOTOCIKLISTIČNO DRUŠTVO »S A V A« V LJUBLJANI

Javljamo tužno vest, da je priminil naš dobri šef, gospod

Batjel Franc

lastnik tvrdke »Tribuna«, veletrgovec in hišni posestnik

Blagemu pokojniku bomo ohranili časten spomin.

LJUBLJANA, dne 1. julija 1940.

Nameščenci trgovine in delavstvo

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Globoko potrti naznanjamo tužno vest, da se je od nas za vedno poslovil naš skrbni soprog, dobri oče, stari očka, tast in stric, gospod

BATJEL FRANC

POSESTNIK, TRGOVEC IN OBRTNIK

dne 29. junija 1940 po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili svete vere.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 1. julija 1940 ob 4. uri popoldne izpred mrliške veže, Šlajmerjeva ulica št. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

Prosimo za tiho sožalje.

LJUBLJANA — MARIBOR — VIPAVA, dne 29. junija 1940.

Globoko žalujejo:

Soproga MARIJA; FANI, por. BERGANT, JELKA, por. LAZAR — hčerki; BERGANT STANE in LAZAR FERDO — zeta; MARINKICA — vnukinja; FRANEK, DUŠAN — vnuka, in ostale sorodstvo

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

— Smili se mi, — je vzdihnila grofica. — Toda njene muke še niso najhujše. Drugi ljudje trpe še bolj.

Iz njenih besed je dihala tako globoka žalost, da se je menihu nesrečna grofica zasmilila v dno duše. — Draga hči, — je dejal z očetovskim glasom, pripravljen sem pomagati vam, kolikor bo v mojih močeh. Dovolite, da vam postanem prijatelj. Zapajte mi svojo tajno, ki vas tako muči. Gotovo se bo našel lek za vaše muke, da bo vaša vest pomirjena.

S strtim glasom je grofica zašepetala:

— Ljubila sem Renauda de Valcora. Njemu na ljubo sem bila pozabila na svoje zakonske dolžnosti. On je oče mojega sina.

Sluteč v njenem grehu nekaj hujšega, kakor je pregrešna strast, je osupli menih vprašal:

— Motil sem se torej, da sem vas prišteval med njegove nasprotnike?

— Moj sin je star zdaj 25 let, — je nadaljevala grofica. — Ljubila sem markiza de Valcora, ko mu je bilo 20 let, meni pa 17. Ni bil samo čut dolžnosti tisto, kar je premagalo v meni zakonsko zvestobo, pretrgala sem najdražje vezi in tedaj je Renaud odpotoval v Ameriko.

Oče Eudoxios se je sklonil k nji.

— In od tistega časa?

— Od tistega časa dvomim, da sem ga kdaj videla. — Toda... tisti... tisti, o katerem sva pravkar govorila?

— Ah tisti... Skozi petnajst zadnjih let sem živela skoraj njegovo življenje. Postala sem prijateljica njegove žene. Najina otroka sta doraščala skupaj. Veleposestvo de Valcor v Bretagni mejni na veleposestvo de Ferneuse...

— Draga hči, bodite previdni, — je dejal menih — maščevalnost in ljubosumnost sta največja sovražnika naše duše. Zakaj izgovarjate zdaj obdolžitev, ki zveni iz vaših besed? Če ste živeli skozi 15 let v prijateljskih stikih s to rodbino, je bil to dokaz, da vaš sum ni težil poglavarja te rodbine. Kakšen preokret je nastal v vaši duši, ko jo je dosegel odmev klevet, nad katerimi je za vedno izrečena sodba?

— Poslušajte me, oče moj, saj še ničesar ne veste. Najhujše boste šele slišali.

Grofica je za hip zatisnila oči, kakor da hoče obuditi svoje spomine. Potem jih je pa počasi zopet odprla.

Menih je videl, kako so njene oči čudno zažarele.

— Oče moj... ljubiti tako, kakor sem ljubila jaz, ločiti se od tistega, kar vam je bilo najdražje — priznam to in obtožujem se — kar vam je bilo dražje od večnega življenja samega, posloviti se od edinega dragega bitja v trenutku, ko sem že mislila, da sem za vedno združena z njim... In izgubiti ga... Ziveti dolgo v negotovosti, kje je, da-li je ostalo njegovo srce še zvesto in da-li sploh še živi — potem pa zvedeti, da se vrača v domovino, ne da bi vas hotel znova videti in da se je oženil z drugo, in končno — srečati ga...

Obmolnila je, da bi potem ponovila z nepopisnim prizvokom:

— Srečati ga...

Potlej je pa nadaljevala:

— Srečati ga tako izpremenjenega, da sem morala dvomiti, da-li je res on. O, prvi hip nisem dovolila o tem, da stoji pred menoj res on, temveč o tem, da živi v njem duša, njegova bivša duša, ki sem jo nekoč tako oboževala in ki je nisem več našla v njem. Videti pod potezami, ki so se zdele, da so njegove, potezami njegovimi, toda ta »on« je bil nekdo drugi. Zal nisem imela slabe misli, da bi obujala pregrešno ljubezen bolj kakor kadarkoli. Ovi, ki me je bila nekoč ločila od Renauda, še ni bila odstranjena. In zdaj je bil on sam oženjen. Poslušal je še preveč moj poziv, naj pozabi, kar je bilo, naj si poišče utehe drugod, naj začne drugo življenje. Toda ta izprememba je bila preveč nepričakovana zame, ki sem držala to srce v svojih rokah, misleč, da ga poznam. Opazila sem to izpremembo,

ne da bi bila opazila karkoli, kar bi bilo pričalo o nasprotnem, in sicer tudi v trenutkih, ko glas preteklosti ni mogel ostati nem za tistega moža, ki me je ljubil, ki je bil oče mojega sina in ki je to vedel. To je bilo zame tako tragično odkritje, da me je prešinila groza.

Obmolnila je, menih je pa pripomnil prijazno: — Vaše trpljenje je bila vaša pokora, draga hči. Gotovo je bilo težko, toda ne morem si pojasniti, kako vam je bilo pri srcu, ko vam je stopila jasno pred oči. Markiz de Valcor je ravnal kot pošten človek. Njegova odsotnost je trajala do dneva njegovega ozdravljenja. Ozdravljenje je pa prišlo z njegovo ženitvijo. Preteklosti zanj ni bilo več. Lahko si mislim, da se je bal, da bi morda le s pogledom obudil preteklost, cutim namreč, kako drhti v vsaki vaši besedici vaša neutešena duša in to, kar mi zdaj opisujete, je moral storiti napram vam samim, napram samemu sebi, napram ženi, ki ima zdaj zakonske pravice do njega.

— Naj bo tako, oče moj, — je pripomnila grofica otožno. — Toda verjemite tudi, da sem z vsem ponosom prestala to preizkušnjo. Mislim, da sta milost božja, v prvi vrsti pa moj ženski ponos, podpirala to, kar ste vi tako pravilno imenovali mojo neutešeno dušo. Poskusila sem opisati vam svoja čustva, svoje doživljanje ob nadčloveškem molku tega moža, ki sem pričla njega malone omedlevala, kakor da sem se dotaknila od srtvih obujene priklami. O tem vas bo prepričalo še moje nadaljnje pripovedovanje.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekladi, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pisane odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

FIZOL!
od din 3.50 dalje.

Sever & Komp., Ljubljana 1614

Oglašuj
male oglase
v
Slovenski Narod
ker so
na cenejši!

ZA VSAKO PRILIKO
najboljša in najcenejša oblačila
si nabavite pri
PRESKER
Sv. Petra cesta 14

MREŽE ZA POSTELJE
dobite najceneje v Komenskega
ulici 34. 1590

ZA WEEKEND
Egon Zakrajšek
ležalne stole, otomane in drugo
praktično opremo najceneje
pri tapetnistvu

LJUBLJANA
Miklošičeva 34 — Telefon 48-70

MALINOVEC
naraven, kg din 17.—, nudi
HOMAN, Sv. Petra c. 81

KUŠEJE
KUPNO
VERODNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

TRAJNO ONDULACIJO
s 6-mesečno garancijo, v moder-
nih frizurah, Vam napravi
s najnovejšim aparatom. Cene
nizke. — »Salon Merlake«, Sv
Petra c. 76. 1373

POHISTVO
vsakovrstne stole, politiram
oprave, vsa popravila najceneje
pri: **ZORMAN**, Breg 14. 1646

Najboljši vodnik po radijskem svetu je

„NAŠ VAL“

Sporedi evropskih postaj na vseh valovih,
strokovni članki, roman, novela, novice
z radijskega in televizijskega sveta, filmski
pregled, nagradni natečaj, smešnice.

Izhaja vsak petek in je tudi lepo ilustriran!

UPRAVA: Ljubljana — Kraljeva ulica 5.

Makulturni papir

proda

uprava „Slovenskega Naroda“
Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

Uporaba žaganja

Žaganja doslej še niso marsikje znali ce-
niti, vendar pa so si mnogi prizadevali, da
bi iznašli načine za čim koristnejšo upo-
rabo. Dandanes je mogoče žaganje uporabi-
ljati že zelo koristno in nikakor več ne
spada med odpadke brez vrednosti. Iznašli
so že več načinov za uporabo žaganja.

Predvsem se žaganje lahko uporabi kot
kurivo. V ta namen so bile konstruirane
posebne peči, ki uporabljajo žaganje mno-
go bolj gospodarsko ter dajejo mnogo več
toplote. Najbolj ekonomična uporaba žaga-
nja kot kuriva je, če iz njega izdelujemo
plin, ki ga lahko uporabljamo ne le za kuri-
vo, temveč tudi za pogon navadnih mo-
torjev. Žaganje iz lesa listnatih dreves služi
zelo dobro za prekajevanje rib in druge-
ga mesa. Treba pa je znati izbirati les.
Znamenito praško gnjat prekajujejo z di-
mom iz bukovnega žaganja in prav temu pri-
pisujejo, da ima praška gnjat tako dober
okus.

Iz žaganja izdelujejo razno stavbno gra-
divo, zlasti so znana ksilolitna tla. Novost
zadnjih let je tudi, da žaganje zmogajo v
fino moko ter tako pridobe snov za izde-
lovanje umetne smole in drugih umetnih
snovi. Ta industrijska stroka pridobiva od
dne do dne večji pomen in tako prideluje-
jo zdaj na leto že okrog 40.000 ton moke
iz žaganja. Uporabljajo v glavnem žaga-
nje iz smrekovega in bukovnega lesa. Les-
no moko uporabljajo tudi v pekarnah za
posipanje testa. Nadalje je mogoče žaga-
nje predelovati kemično, tako da iz njega
dobimo sladkorno tekočino, nekakšno su-
rovino za izdelovanje spirita. Poskusi, ki
so jih delali z uspehom že med svetovno
vojno, so pokazali, da to sladkorno tekoči-
no iz žaganja lahko uporabljajo za izde-

POUK

Beseda 50 par. Davek posebej
Najmanjši znesek 8.— din

Strojepisni pouk

(za časa počitnic)

Večerni tečaj, oddelo od 1/2 7
do 8. in od 1/2 8. do 9. ure zve-
čer za začetnike in izveščance
Tečaji od 1 do 4 mesece. Pouk
tudi po diktatu. Novi tečaji se
prične 2. julija. Solnina naj-
nižja. Največja strojepisnica s
40 pisalnimi stroji raznih siste-
mov. Vpisovanje dnevno od 6
do 8. ure zvečer. — Christof
učni zavod, Domobranska c. 15.
tel. 48-43. 1591

KUPIM

Beseda 50 par. Davek posebej.
Najmanjši znesek 8.— din

STARINSKE PREDMETE
vsakovrstne, preproge, pohi-
stvo, porcelan, slike in umetni-
ške slike kupujem in prodajam
Demšar, Ljubljana, Kolodvor-
ska ul. 30. 31. L.

PRODAM

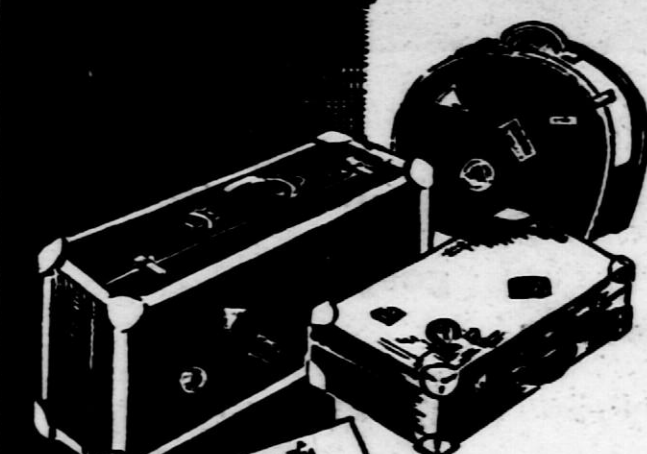
Beseda 50 par. Davek posebej.
Najmanjši znesek 8.— din

ČEVLJI
Damske sandale I.a od 100
din dalje; moški polčevlji, ši-
vani, od 130 din dalje. Najmo-
dernejši vzorci. Izredno ugoden
nakup. »EDO« čevlji, Vošnja-
kova 2 (Gospodarska 12) 1620

PREMOC
OKS · DRVA
nudi

I. POGAČNIK
BOHORICEVA 5 — TEL. 20-5.
Postrežba orežbena

ČESNJE
sveže, I.a, trde za vkuhanje,
košara 12 kg din 70.—, košara
15 kg din 265.— franko voznina
razpošilja G. Drechsler, Tuzla.
1640

45

5981-44800

Popolnoma odprte otroške usnjene sandale z močnimi
podplati. Otrokom za igro in sprehode.
Od št. 23 — 26 din 35.—
« » 27 — 30 din 45.—

49

5761-03802

Trpežne otroške sandale iz mehkega usnja z usnje-
nim podplatom.

Od št. 23 — 26 din 49.—
« » 27 — 30 din 59.—

59

5961-14841

Zelo udobne in praktične otroške sandale iz finega
belega usnja z močnim usnjenim podplatom.

Od št. 23 — 26 din 49.—
« » 27 — 30 din 59.—

25

49615-9167

Lahki ženski platneni čevlji s prožnimi gumastimi
podplati za kopanje. Izdelujemo jih v modri, rdeči in
belli barvi.

5

»LOKRUM«

Po 5.—, 6.— in 7.— din
Nudite otrokom udobnost, kupite jim nogavičke!

ZA LETOVANJE

35

49815-8115

Odprte sandale iz močnega platna s prožnimi guma-
stimi podplati. Poceni in praktične.

59

34805-1159

Elegantni lahki in udobni čevlji iz finega modrega
ali belega platna. Zelo priporočljivi za počitek nog.

69

875-06101

Zelo lahke sandale iz belega usnja, okrašene na ristu
s luknjicami in modrim prepletom.

79

2985-15150

Čevljički za poletje iz finega usnja v rdeča beli
barvni kombinaciji z usnjenim podplatom in petami
Pristojajo k vsaki poletni obleki.

79

2675-16133

Elegantni ženski čevlji iz belega usnja z okusno izre-
zanim ristem in polvisokimi petami.

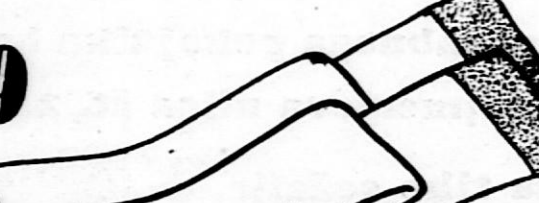
99

335-96132

Ameriška novost! »M e k s i k o« sandale za soparno
dni. Izdelane so iz finega usnja, kombinirano iz belo-
modrega ali belo-zelenega.

19

»LALA«

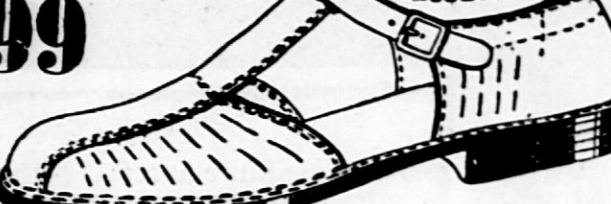
Poceni in trpežne ženske svilene nogavice iz umetne
svile. Izdelujemo jih v vseh barvnih nijansah.

79

Gospodu v novi obleki dobro pristojajo ti čevlji iz
sivega platna z usnjenim podplatom.

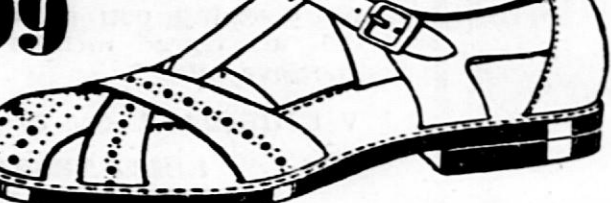
99

8767-04680

Idealna obutev za poletje! Moške fleksibilne sandale iz
mehkega rumenega usnja z usnjenimi podplati.

99

8967-44668

Moške sandale iz belega ali rjavčega usnja z usnje-
nimi petami in podplati.

169

3639-44674

Moški polčevlji za poletje iz sivega semisa ali rja-
vega usnja s prožnimi podplati. Na ristu in ob stra-
neh okrašeni z luknjicami.

229

9689-41103

Elegantni moški polčevlji iz finega talečjega hoksa
s kombinacijo belega semisa in z neupčelnimi pod-
plati iz kroma.

14

»MARJAN«

Praktične nogavice za gospode poleti.
Ne potrebujejo podvez, ker imajo
vpleteno ob zgornjem robu elastiko.

Nota

BATJEL FRANC

lastnik tvrdke »Tribunac«, veletrgovec in hišni posestnik

»Nepozabnega pokojnika bomo ohranili v trajnem in častnem spominu.

V LJUBLJANI, dne 29. junija 1940.

UREADNIŠTVO
tvrdke »Tribunac« F. Batjel, Ljubljana

Petelinji dvoboji

Ceprav je v ameriški državi Wisconsin
prepovedano prirejati petelinje dvoboje,
vendar tamkajšnji farmarji vadijo peteli-
ne za ta namen Brata Roberts redita pe-
teline za petelinje dvoboje že od svojih
mladih let in dobila sta prve kokoši iz An-
glije že pred 40 leti. Od tedaj sta vzredila
10.000 lepih petelinov posebne pasme, imeno-
vane Tornado.

Mnogi kupci, ki si žele trenirane peteli-
ne, se obračajo na brata Roberts. Približno
14 dni pred petelinjima dvobojem začneta
brata Roberts živati trenirati. To trenira-
nje bi lahko imenovali mučenje živali. Naj-

ZAHVALA

Povodom nenadne prebriske izgube našega predragega

FRANA GOLOBA

RAVNATELJA TOBAČNE TOVARNE

sočutili so z nami, delili našo bol, njegovi in naši prijatelji in znanci ter
se jim za to tem potom zahvaljujemo najiskrejeje.

Zlasti se zahvaljujemo vsem onim, ki so nam v prvih urah po nesreči
blagohotno stali ob strani: gosp. rav. Aleksandru Friedrichu, gosp. sres.
ref. dr. Polcu, gosp. služboj. uradnici na pošti in orožniški postaji v
Kamniku, preč. gosp. župniku v Stranjah, gg. reševalcem in oskrbniku
v Kamniški Bistrici i. dr.

Zahvaljujemo se tudi predsedniku krajevnega odbora Jadranske straže
gen. tajniku TPD g. Pogačniku za pretresljivo slovo ob grobu, uradništvu
tobačne tovarne, gasilskemu društvu, delavstvu, dalje onim, ki so počastili
dragega pokojnika z mnogimi prekrasnimi venci in šopki ter vsem onim,
ki so ga spremlili na njegovi poti k večnemu počitku.

Ljubljana, Zagreb, Luzern, 29. junija 1940.

Zalujoča soproga in rodbina GOLOBOVA

prej podita petelina v ozki kletki, tako oz-
ki, da se živali ne moreta obrniti. V začet-
ku se živali naglo utrudijo, s časom pa
zdrže več in kmalu dobe močne mišice na
nogah. Druga vaja je metanje petelinov v
zrak s podvezanimi krili ali nogami, da bi
se živali naučile držati ravnotežje. Te va-
je se ponavljajo po nekajkrat na dan. Za
dvoboje so izbrani le najlepši in najmočnej-
ši petelini. Druge pa pobijajo, ker za pro-
dajo niso. Njihovo meso je namreč preveč
žilavo, ker so živali mišičaste. Najboljši

petelini za dvoboje so dveletni in triletni.
Cistokrvi petelini so zaprti v posamez-
nih kletkah. Kokoši te pasme so tudi precej
bojevitne in ne trpe med seboj nobene put-
ke druge pasme. Petelini so pa tako divji,
da se ne boje niti človeka. Brata Roberts
zaslužita s to posebno rejo precej, saj pro-
dajata peteline po 10 do 50 dolarjev. Na
veliki razstavi perutnine v Clevelandu so
dobili Robertsovi petelini prvo nagrado.

Inserirajte v „Sl. Narod“!